Nr. 200 Treschdeen, 5. septembri 1928. g. Numurs maksà 10 sant

Plaschakais rihta laikraksts Pehdejâ Brihdî

Parakstischanos peenem wisos pasta kantoros

Redakzija, Rigà, Dsirnawu eelà 57, tahlr. 2-2-0-7-2
Galw. red.: Pawils Rosits — tahlrunis 2-3-4-1-2
Redaktors: Arwids Awots — tahlrunis 2-6-1-4-2

Kantoris, Rigà, Brihwibas eelà Nr. 13
Sandeka kga grahm. weik. Pasta kastite 1067
Sludin. nodaka: Dsirnawu eelà 57, tahlr. 2-7-1-4-2
Ekspedizija: Dsirnawu eelà Nr. 57.
Tekoschi rehkini: Latwijas Bankà Nr. 2747, Sawstarp. Kreditbeedribà „Isstahde" Nr. 67, Pastà N. 1217
Sludinajumu maksa: Tekstà Ls 1.20. Sludinajumi dalà firmu un ispreezu Ls 0.32. Pahrejee sludinajumi Ls 0.24. Darba meklejumi un peedahw. Ls 0.08. **Ahrsemju sludinajumi:** Tekstà 10 am. zenti. Sludinajumi dalà 4 am. zenti par 1 mm + 5% sl. nod.

„Pehdejâ Brihdî" aboneschanas maksa
Ar peesuhtischanu:

Uz 1 mehnesi	Ls 2.50
„ 3 mehnescheem	„ 6.50
„ 6 „	„ 12.—
„ 1 gadu	„ 22.—
Uz ahrsemem: uz 1 mehnesi	„ 4.—

Waj tuberkuloses breesmas peeaug — waj eet masumâ?

Ir teesa, ka pehdejos gados zilvaki daudz wairak sin par tuberkulozi, sin kà no tàs isargatees, greeschas beeschaki pee ahrsteem-spezialisteem un aisgahdn. punktos pehz padoma un palihdsibas, bet ar to ween nepeeteek. Tub. apk. beedr. savà ihsâ darbibas laikà ir palihdsejusi simteem un tuhkstoscheem, bet wiss tas tik pileens juhrâ — mass eelahpinsch uz schausmigàs bruhzes. Wisneapskauschamakà stahwokli atrodas gruhti slimee. Naw mums neweenas weetinas, kur wimus noweetot! Ne slimnizà, ne sanatorijà tos neusnem — neweena eestahde negrib mirstoscho skaitlus paleelinat, bet kur lai paleek nelaimigais, gadu gadeem ismozitais slimneeks? Waj teescham tam jadara wehl desmiteem ziti nelaimigi? Dsihwojot starp maseem behrneem (beeschi weenà istabinà) gruhti slimojoschais tuberk. infizè savu apkahrtni, savus tuvineekus un tà weena nelaimigà weetà ronàs 9—10. Kad tà deen-deenà jaredz un janoklausas schat postà, ko tuberkulose atnes, peederigo waimanàs, behdàs un asaràs, kad sini, ka naw weetas, kur noweetot gruhti slimos, kad slimniza un sanatorijas pahrpilditas, kad jaredz kà par kropleem paleek slimojoschee ar kaula tuberkulozi, kureem pee laika sneedzot palihdsibu wareja lihdset, kad daudzàm sakojoschàm dsihtibam, kam steidzigi wajadzetu sanatoriju, jagaida uz kahdu weetiņu sanatorijà mehnescheem, kad sin, ka simteem notwahrguscheem behrneem, kam wasaras atpuhta tik nepeezeeschama, bet nevar to sneegt, jo koloniju un sanatoriju wehl maz un beidzot, kad jaskatas teem daudzajeem azis, kam nekad wairs nevar lihdset, kad kapà aizeet nelaikà tik daudz lolotu, slaukletu — ar kahdàm publem usaudzinàtu — zilweka behrnu, tad sirds saschnaudzas sahpès un rokas slihd kleppi — waj maz ir wehrts scho zihnu turpinat? Waj Latwija pateesi ir tik nabaga, ka nespehj glahbt muhžu tautas dahrgako mantu — schis kapà aizejaschàs dsihwibas? Pehz daschnedaschadàm labeerihzibam spreeschot, leekas, ka mehs nemaz tik nabagi neesam. Bet kur mums wisas schis labeerihzibas, ja nebuhs mums paschas tautas! Wisas walstis to sen atzinuschas, ka pret tuberkulozi jazihnas wiņeem spehkeem un tub. apkaroschanai wiņu teek izdotas milzu sumas, tikai pee mums schim darbam lihdzeklu truhkst. Ko walsts un paschwaldibas ir darijuschas walsts pastahweschanas gandrihz jau 10 gados preeksch tuberkuloses apkaroschanas un tub. slimajeem? Gribetos teikt — tikpat kà neka, jeb sirsnigi maz. Eerihkota Waimodê sanatorija walsts eeredzeem ar 70 gultam un issneegti pabalsti naudà tub. apk. beedr. wisaugstakais 34,000 gadà. Rigas pilsehta no 30 gultu ustureschanas preeksch tub. slimeem pahrgahjusi 1926 g. uz 150 gultam un pabalsts beedr. aizgahdn. punkta ustureschanai issneegts no Ls 800—1000 mehnesi. Esahkta gan ar 1926. g. buhtvet sanatoriju Bikerneeku meschà preeksch 150 gult., kura neken kahdu eemeslu dehl (laikam ar naudas truhkuma dehl) aptureta un tikai Deews ween sin, kad reiz tub. slimneeki warès to peedsihwot — Bikerneeku weseligà preeschu meschà schak jaunà mahjà dsihwot! Preeksch wisadàm buhtwem naudas deesgan, tikai atkal taisni preeksch tub. slimeem — naudas peetruhkst! Pagahjuschà gada tautas labklahjibas ministrijas budschetà atwehleta leelaka suma Ls 200.000 gruhti slimo ar tuberkulozi sanatorijas jeb slimnizas eerihkoschanai, bet wehl lihdz schim laikam neka nedsird — wehl, laikam, teek peemehrota weeta mekleta. Tuberkuloz. slimneeki jau pazeetigi, tee war wehl gaidit, kaut ar pa to laiku simteem jaunu slimneeku nahkstu klaht um aizeetu kapà... Un tà schee nelaimigee turpina staigat no weenas eestahdes pee otras, luhdz, gaida, prasa, zer un tiz ka kahds glahbinsch radisees, ziņi tiz saruhgtinati, ka tikai draud un lahd. Kà stahwoklis pahrak nopeetns, to pateiksts katrs ahrsts un tàs eestahdes, kas katru deenu redz un izjuht scho besizejas stahwokli. Kà spilgtu peemehru peewedischu daschus datus no aizg. p. darbibas:

par pehdejo pusgadu no 1. janv. lihdz 1. juliju aizgahdn. punkta apmekletaju skaits stipri peeaudzis. No jauna registreti 1665 slimn. Pawisam beedr. aizg. p. registreti 10,102 slimn. — wisi apmeklejumi pee ahrsteem pehdejà pusgadà 5459, kaula tub. 208.

Ja jau zaur weenu aizgahdneezibas punktu eet tahds slimneeku daudzums, ko waretu teikt par tuberkuloses upureem slimokases, privatee ahrsti, Sarkanais Krusts un ziti aizg. punkti? Ja buhtu eewesta kaut pawirscha tuberkuloses slimneeku registreschana Latwijà, tad tahdas weenaldzibas nebuhtu. Par wisàm libigàm slimibam teek pastahwigi sinots un westa zihna, bet tuberkulose palikusi par tik ikdeenischku parahdibu, ka par to pat neweens nerunà — weselibas departamentam nekahdu statist. datu naw. Wehl mehdz pakaidrot un atrunatees, ka tuberkulose esot dsihwokla slimiba, kad buhschot labi dsihwokli, tad ari tuberkulose nebuhschot, bet waj lihdz tam, kad isbuhwès jaunas mahjas un dsihwoklus, weenkahrschi rokas klehpi turot gaidisim?

Par wisàm leetam, kas notiks ar muhsu skolu jaunatni, ja turpmak ahrstu uzraudziba skolàs paliks tikpat pawirscha, kà lihdz schim, kad klasês sehd behrni ar augstu temperaturu un atklahtu tuberkulozi? Kad pawasar ahrsti zaurskatija wasaras kolonijai widusskolu behrnus, tad daudzus no wineem newareja kolonijà uznemt, bet bij janoweeto sanatorijà un slimnizà. Peelaist, kà klasê, starp 30—40 behrneem waretu usturetees behrns ar atklahtu tuberkulozi, — ta wairs naw nolaidiba un pawirschiba ween, tas jau ir noseegums. Skolu ahrstu uzraudziba gan tà buhtu jaapstahda, ka lai winsch spehtu ari behrnus tà izklausit, un pahrraudzit, kà laj tahdas leetas — kà atklahta tuberkulose, klasê negaditos. Protams, kà izmeklejot behrnu skolà 1 reizi semestri, newar buht runa par behrna weselibas pahrzinaschanu.

Waj kahrtigai ahrsta atalgoschanai skolàs ari lihdzekku truhkst? Gribas peewest kaut weenu peemehru no ikdeenischkàm parahdibam aizg. punktà: nejauschi gadas kahdam tehwam buht punktà peenemschanas laikà. Redzot daudzos behrnus, tas gaida ahrstu, winsch noskatas winos un teiz mahzai: man ar mahjàs diwi dehli un abi tahdi wahrgi — wineem nu gan naw tuberkuloze, jo ahrsts jau winu weselibu pahrbaudijis, bet es labpraht gribetu zinat — kas wineem kait, kad wini man tik wahrgi — mahzas labi." Uz to mahza tam atbild: „Schodeen ir peenemschana, juhsu behrni droschi ween no skolas jau mahjàs — aizejeet un atwedat winus schurp." Tehws atwed weenu dehlu. Ahrsts izmeklè un atrod, ka tuberkuloze pahrnehnusi jau abas plauschas, stahwoklis pahrak nopeetns. Ari otram dehlam prozess plauschàs sahzees. Steigà teek nogahdats weens slimnizà, otrs sanatorijà. Ko lai sahka tehwa un mahtes sirds? Saudet uzreiz warbuht abus dehlus leelus izaudzinatus — divus Latwijas ozolus, kad pee laika par to zinot, wareja weenkahrschi breesmas nowehrst! Nu waimanas, asaras... Tamlihdzigu gadijeenu, kur ahrsts pahrmet slimneekam: „Kur juhs agrak bijàt, kam negreezatees laikus pee ahrsta?" ir pahrak daudz — waj lai to noklusetu? Ne, redzu, ka tub. apkaroschanas darbà klusot par wisàm nelaimem un gaidot uz „labakeem laikeem", tahlu netiksim.

Kà kahda draudzmiga weenaldzibas sega tinas ap mums zeeschak un zeeschak, sak, man tàs tuberkuloses nawa, kas man par ziteem dalas — lai mirst kam jamirst! Bet slimee raud ikdeenas, waimanà un luhdz — gahdajeet, gahdajeet! Wismaz gruhti slimos kur noweetot — waj weselibas departaments wehl to peemehroto weetu, kuru tik ilgi jau meklè, aizween wehl naw atradis? Tee 200.000 Ls tek jau ir atwehleti, tà tad preeksch gruhti slimeem pee labas gribas tatschu ko waretu sagahdat no walsts un no Rigas pilsehtas weselibas nodalas warbuht ar waretu pasteidzinat Bikerneeku sanatorijas buhwi pabeigt un dot tak reiz weenu meerigu stuhriti, no kura tuberkuloses slimneeki netiktu wairs dzenati kà pirmàs 30 gultas, no behrna slimnizas uz leprosoriju, no leprosorijas uz sarkankalnu un tad uz 1. pils. slimnizu. Schee tuberkuloses slimneeki, kuri gadeem zeetuschi un gaidot izmozijuschi sewi un sawus peederigos, apnikuschi dsihwot un newaredami nomirt, deen deenà luhdz palihdzeet... palihdzeet... Bet, leekas, neweenam naw walas, ne gribas usklausit — jasteidzas: politika, partijas, izrehkinaschanàs, koruzijas, wehleschanas, kengaschanàs u. t. t., u. t. t. Un welti gaidot slimee aizeet weens pehz otra kapà, aug jauna slimneeku armija, kaut Latwijai wairak, kà jeb kuzai zitai walstij, buhtu jabuht katra pilsona dsihwibai dahrgai. Waj te waina meklejama nabadzibà, weenaldzibà, waj nolaidibà?

Aizgahdn. punktà peenem tub. slimn. ahrsti-spez. pirmdeenàs un zeturtdeenàs, behrnus no plkst. 2—5 un peeauguschos no 5—7 wak., kaula tub. treschdeenàs no plkst. 5 wak. Turpat darbojas kalna saule, rentgena aparats un ari krehpas teek izmekletas.

Latw. tub. apkaroschanas beedribas sanatorijà Ogrê no 1. janv. lihdz 3. augustam uzlabojuschi savu weselibu 160 behrni, Bikerneeku kolonijà 200 behrni, wezumà no 4—15 g., Gaujas sanatorijà pee Ropascheem 152 behrni, Zeswaines kolonijà preeksch widusskolu behrneem (meitenem) 94. Ari daschas beedribas nodalas schowasar usturejuschas sawas kolonijas. Jelgawà 38 behrn., Walmeerà — 33, Zehsis — 64, Leepajà — 70.

Wisàs schais kolonijàs behrni peenehmuschees stipri swarà un asinis. Behrni, kas wasaru atpuhtuschees, spehs zitadi mahzitees, ari tuberkuloses breesmas taps masakas, kaut ari seema daudzeem buhs japawada bez saules druhmos pagraba dsihwokkos. Wispahrejais pa wasaru daschadàs kolonijàs un sanatorijàs noweetotais behrnu skaits schogad sneedzàs pee 5000. Schi jau ir jauka parahdiba. Ir patihkami redzet, ka ari slimokases koloniju jautajumà peegreezsch arween leelaku wehribu. Wehl 5 gadus atpakaļ — neweena slimokase nebij ar meeru suhtit sawus kases behrnus ne sanatorijàs, ne kolonijàs, bet tagad i maksà par sawu behrnu ustureschanu privatàm organizazijam, i paschas zel sawas sanatorijas un eerihko kolonijas. Laikam ari slimokases ir nahkuschas pee tàs atzinas, ka lehtak izmaksà pasargat behrnus no saslimschanas, nekà jau saslimuschos ahrstet. Zawehlas tik, lai ari tàs kases, kuras wehl schowasar atteizàs dot wahrgeem behrneem atpuhtu, nahktu pee schàs atzinas, kà lehtak izmaksà kolonijas ustureschana, nekà seemà slimnizas, ahrsti un sahles. Jazer, ka pirmàs widusskolas behrnu kolonijas labee rezultati rahdìs preekschdeenam — no zik leela swara atpuhtas brihdis wisswarigakà un bihstamakà widusskolu behrnu wezumà un par scho jautajumu padomàs un paruhpejees izglihtibas resora waditaji, Rigas pilsehtas izglihtibas nodaļa un weselibas nodaļas waditaji, skolotaji un wezaki. Ja atskatas atpakaļ 9 gadus, kad ar amerikanu padomu un palihdzibu eerihkojàm pirmo behrnu koloniju Latwijà, ar kahdu neustizibu raudzijàs uz scho pasahkumu wezaki un behrni, tad totees tagad war preezatees par to, ka schowasar izwesti saulitè jau pee 5000 behrnu. Kaut tahlu wehl lihdz tam, kad waresim wisus behrnus pa wasaras laiku izwest atpuhtà — saulitè, tak zeresim, ka ik pa gadam tuwinasimees schim idealam. Ja nahkoscho wasaru izdosees eerihkot daschas puskolonijas, Rigas tuvumà, kurp behrni waretu rihtos nobraukt, wakaros mahjàs pahrbraukt, tad rasees eespehja stipri ween paplaschinat behrnu atpuhtas eespehju. Sauliti, labu gaisu, usturu weenkahrschu, spehzinoschu un weenu, otru ruhpigu mihlestibà nomodà stahwoschu sirdi — tad daudz warès weikt, kad ari preeksch tam lihdzekli kaut ar pa santimeem buhtu no sabeedribas jasamahzi.

Alfs Klaustins.

Prof. E. Felsberga sahrku isnes no Mahras basnizas.

Muhsu nodokku leetu reorganizazija

Wakar sewischkà nodokku reorganizazijas komisija finansu wizeministra J. Bokaldera wadibà notureja otro sehdi. Komisija pirmà kahrtà skatija zauri 3 Tautu Saweenibas izstrahdatàs konwenzijas par nodokleem: par diwkahrschas aplikschanas nowehrschanu, par diwkahrschas aplikschanas nowehrschanas mantoschanas leetàs un konwenziju par sawstarpeju administrativu ispalihdzibu pee nodokku peedzinschanas. Prinzipieli pret schim konwenzijam eebildumu nebija, bet atteezibà uz atsewischkeem punkteem zehla eebildumus pret pirmàs konwenzijas 3. punktu, kurà paredzeti eerobeschojumi prinzipam, ka daschadee sabeedriskee fondi apleekami pehz tàs weetas, kur atrodas debitori. Komisija izteizàs pret schi prinzipa eerobeschojumeem. Mantoschanas leetàs konwenzija paredz, ka mantojums, neatkarigi no tam, kahdàs weetàs tas atrodas, apleekams weenkopus pehz miruschà dsihwes weetas likumes. Komisija izteizàs par lihdzschinejàs kahrtibas peepatureschanu, t. i., ka aplikschana izdarama katrà gadijumà pehz mantas, resp. mantas dabas atraschanàs weetas. Schos komisijas atzinumus pasinos Tautu Saweenibas atteezigàs komisijas sekretariatam. Konwenziju apspreeschanai un peenemschanai schà gada 22. oktobri sanahks waldibu ekspertu konferenze Schenewà, kuru no Latwijas puses peedalisees nodokku departamenta direktors Kempels.

Otrs jautajums, kuru apspreeda komisija, bija par sihmognodokla aktu un kanzlejas nodewu apweenoschanu weenà sihmognodokli. Atteezigà resora pahrstahwis aizrahdija, ka aktu nodewas pahrsin teesleetu ministrija un tapehz scho nodewu apweenoschana raditu sinamas gruhtibas no budscheta weedokla. Komisija tomehr weenojàs par unifizeschanas prinzipu un usdewa nodokku departamentam, sasinà ar teesleetu ministriju, izstrahdat atteezigu projektu.

Treschkahrt komisija wispahri pahrrunaja jautajumu par nodokku nastas smagumu. Komisijai zehla preekschà nodokku nastas sadalischanas aprehkina projektu, saskaņà ar kuru no kopejeem eenahkumeem atsewischkas eedzihwotaju grupas maksà nodokkus sekoschos apmehros: laukzaimneeki — 3 proz., ruhpneeki — 6 proz., tirgotaji — 6,6 proz., namsaimneeki — 23,4 proz., brihwàs profesijas — 6,2 proz. un algotais darba spehks — 2,4 proz. Komisija atrada scho projektu par nepilnigu, jo tas izstrahdats, rehkinotees ar wisu atteezigàs grupas eedzihwotaju skaitu kà nodokku maksatajeem, kaut gan weena daļa katrà grupà nodokkus nemaksà nemaz, waj daudz masakos apmehros. Tapehz peenemts preekschlikums, izstrahdat otru aprehkinu pehz zitadas metodes. Tàpat sabeedriskàm organizazijam, kà birschas komitejai, laukzaimneeku zentralbeedribai un namsaimneeku beedribai peesuhtiti usaizinajumi eesneegt savus aprehkinus par nodokku nastas sadalischanas uz atsewischkàm eedzihwotaju grupam. Pehz scho aprehkinu eenahkschanas, apm. pehz 2 nedelam, komisija noturès nahkoscho sehdi.

Steidzamibas kahrtà komisija atzina par nepeezeechamu pahrstrahdat eenahkuma nodokla aprehkinu tabeles, jo sakarà ar eksistenzes minimuma paaugstinaschanu, aprehkinu tabele wairs neatbilst eenahkuma samehreem. Tà, peem., pee apleekamà minimalà eenahkuma uz 2000 Ls nodokla suma izteisa jau 58 Ls un nodokla progresija ir leelaka, nekà eenahkumu.

Kà labos Latgales deputatu politikas kluhdas

Latwijas bankas padomes wakardeenas diwas sehdes bija weltitas Latgales krahjaisdewu kasu stahwokla apspreeschanai. Pehz inspekzijas rewizijas materialeem Reseknes apr. atrodas 15 un Daugawpils apr. 2 krahjaisdewu kases, kuras tihri formeli leetu nemot, buhtu jalikwidè. Bet tà kà scho kasu likwideschana raditu loti daudzos gadijumos gruhtibas Latgales laukzaimneekeem, tad Latwijas bankas padome pehz stahwokla wispusigas apspreeschanas, nolehma pagaidam spert sekoschus soļus: 1) wisàm „slimàm" kasem rakstiski paziņot, ka tàm weena mehnescha laikà janokahrto zawas saistibas eepretim Latwijas bankai, paziņojot, kà tàs domà to izdarit; 2) usdot kasu waldem informet wisus beedrus par kases stahwokli un beedru atbildibu par kases usnemtàm saistibam un 3) luhgt kooperatiwu rewizijas padomi 3 mehneschu laikà izdarit papildu rewizijas zaur sawcem instruktoreem minetàs kasès, dodot wajadzigos norahdijumus kasu waldem.

Pahrrunas eekustinaja domu par Latwijas bankas spezielu instruktoru schtatu radischanu krahjaisdewu kasu darbibas pahrbaudei un nostahdischanai. No weenas puses schahdu domu stipri aizstahweja, bet no otras puses izteiza gluschi pretejàs domas, jo tahdà gadijumà darbotos wairaki paraleli rewizijas organi. Kà zinams, tagad kasu rewiziju un instrueschanu izdara kooperatiwà rewizijas padome un Tautas banka.

Otrs jautajums, kuru eekustinaja sakarà ar Latgales kasu stahwokli, bija — laukzaimneeku wekselu apmaina pret paradu zimem, kà tas bijis pirms kara. Schahdas paradzihmes gan nebuhtu peenemamas diskontam Latwijas bankà. — Abos schajos jautajumos Latwijas bankas padome nekahdu lehmumu nepeenehma, tàpat neizschkirta ari jautajumu par Latwijas bankas padomes pirreizeju braucenu uz Latgali.

Rihtu izteesàs neatkarigo sozialistu un kreiso arodneeku prahwu

Izkreesaschanai noliktas 4 prahwas, kuràs figurè neatkarigo sozialistu wadoni un kreisee arodneeki.

— Ltg. Izzina un teesas izmekleschana sakarà ar nemeereem Rigas eelàs, demonstrazijam, pretoschanos polizijai u. t. t. tika turpinata paahtrinatà gaità. Pret galweneem wainigeem izmekleschana nobeigta un wainigeem jastahjas teesas preekschà 6. septembri. Winus teesàs Rigas apgabalteesa.

Pirmà prahwà apsuhdzeti Fridrichs Schulmeisters un Jekabs Upmans. Otrà — Dr. Andrejs Kurschinskis, Adolfs Kruhminsch, Fr. Galeneeks, Otto Grinbergs un Upeneeks. Treschà — Jekabs Ansbergs un Jekabs Upits. Zetortà — Andzhs Digmans un J. Upitš.

Sehru pahiesens ar prof. E. Felsberga sahrku aptuahias pee Universitates.

Pluhdu posts Korejâ

LTA. Tokijâ, 4. septembrî. Pluhdos Korejâ dabujuschi galu pawisam 510 zilweku. Ispostitas 700 mahjas.

Korejas pluhdos daudſ wairak upuru.

LTA. Tokijâ, 4. septembrî. Seemeleaustrumu Korejas gubernators domâ, ka pluhdos Korejâ noslihkuschas 500 personas, bet kahdas 400 personas pasuduschas bes wehstſ. Patreisejee pluhdi esot leelakee, kahdi peedſihwoti kopſch ilgeem gadeem. Pluhdu nodaritee materialee saudejumi eewehrojami. Tuwaku sinu par pluhdu apmehreem satikſmes pahrtraukſchanas dehl wehl truhkſt.

Nankinas waldiba noſtiprinas.

LTA. Schanhajâ, 4. septembrî. Pehz sinam no Nankinas waldibas aprindam, stahwoklis Seemelkinâ kluhſtot arween labwehligaks Nankinas waldibai. Runâ, ka seemelneeku karaspehks Tsingtawâ pahrgahjis deenwidneeku puſê, pateizotees kam wisa Schantungas prowinze tagad atrodas Nankinas waldibas rokâs.

Indijas nemeeru upuri.

LTA. Londonâ, 4. septembrî. Par nemeereem Karagpurê (Indijâ) papildus sino ka sestdeenas un swehtdeenas sadurſmes starp induſeem un muhamedaneem ir bijuschas daudſ nopeetnakas, nekâ sinots sahkumâ. Nonahweti pawisam 11 zilweki, bet 40 smagi eewainoti. Kahrtibas atjaunoschanai no Kalkutas bija janosuhta wilzeens ar karaspehku.

Ar streiku protestê pret japaneem.

No Schanhajas sino, ka Wuhu pilsehtâ, pee Jantseiangas upes, iſzehlees tirgotaju un strahdneeku streiks. Streikotaji protestê pret weetejâs paſchwaldibas peekahpibu pret japaneem, kureem kâ prese sino, pee Wuhu stahwot 4 karakugi.

Wini tomehr buhs dſihwi

LTA. Oſlo, 4. septembrî. Norwegu telegrafa agentura sino, ka Tromses ostâ pirmdeen eebraukuschi wehl diwi ronu lehraju kugi, kuru komanda ari sakaz nowehrojusi dſihwibu uſ parasti neapdſihwotâs Edscha (Edge) salas (Schpizbergenas archipelagâ). Weena kuga komanda apgalivo pat, ka esot redſejusi salâ kahdu telti. Kâ sinams, kompetentâs aprindâs peelaisch eespehjamibu, ka salâ atradusi patwehrumu bes wehstſ pasudusê gaisa kuga „Italia" ekspedizijas grupa.

Lidotajeem paſcheem jaiſſchkiras.

LTA. Nujorkâ, 4. septembrî. „New-York Times" iſdewees radiotelegrafiſki, kaut gan ar leelâm gruhtibam, sasinatees ar okeana lidotajeem Hasselu un Kramenu, kuri 18. augustâ dewâs transatlantiſkâ lidojumâ, bija speesti zelâ nolaistees Grenlandê un 3. septembrî sasneedſa Maunt-Evansa observatoriju. Hasſels sino, ka atstahjis sawu lidmaschinu, kas nolaischotees nemaſ naw bojata, uſ kahda ledus laukuma 100 juhdſchu attahlumâ no observatorijas. Hasſels peepraſijis sawa lidojuma finansetajeem: Amerikâ, ko darit tahlak ar lidmaschinu. Winam atbildets, ka lai ribkojotees pehz pascha eeſkata, tâ kâ pascheem lidotajeem atstahts iſlemt, waj tee wehlas turpinat lidojumu uſ Stokholmu.

Miriz wahzu rakſtneeks.

LTA. Berlinê, 4. septembrî. Miris 68 gadu wezumâ sawâ muiſchâ pee Bodenes ezera wahzu rakſtneeks un filosofs Bruno Willo.

Pilnigi metala wagoni.

LTA. Parisê, 4. septembrî. „Journal" sino, ka sakarâ ar Manas dſelſszeltastrofu nelaika tirdſneezibas ministra isſtrahdatais likumprojekts par jaunu 20 mtru garu, pilnigi no metala isgatawotu pasta wagonu eeweschana uſ Franzijas dſelſszeleem tikſchot drihſumâ eesneegts parlamentam. 100 wagonus uſdoſchot buhwet kahdai franſchu firmai, bet otru ſimtu paredſets sanemt no Wahzijas reparaziju dewumu weidâ.

Franzuſchi Koſchê un Brunjons Amerikâ uſwareti.

Slawenee franſchu teniſisti Koſchê un Brunjons Amerikas teniſa meistarsazihlſtes pusſinalâ kungu pahru spêlê saudeja ameriganeem Henesi un Lotam 2:6, 1:6, 1:6. Abi amerikani finalâ saſtopas ar australeeſcheem Peterſonu un Hauksu.

12.000 kilometru pa gaisu.

LTA. Parisê, 4. septembrî. Briseles laikraksts „Libre Belgique" sino, ka Lewins nodomajis lidot no Briseles lihdſ Tokijai, t. i. 12.000 kilometru bes nolaiſchanâs. Lewins jau luhdſis atteezigâm eestahdem atlauju startet no Ereras aerodroma Briseles tuwumâ.

Kellogs atgreeschas uſ Ameriku.

LTA. Londonâ, 4. septembrî. Amerikanu walſtsſekretars Kellogs schodeen ar twaikoni „Lewiathan" isbrauz no Scherburgas uſ Ameriku.

Darbs Tautu Saweenibâ

Tautu Saweenibas plenarkongress nodibinaja atteezigas komisijas un sadalija darbus pa komisijam. Deenas kahrtibâ usnehma angku delegazijas preeſchlikumu suhtit uſ Tahkeem Austrumeem sewiſchku komisiju, lai noſlaidrotu tur raſchotâ opija daudſumu un jautajumu par kara ruhpneezibas kontroli. Apspreeschot uſ Somijas, Polijas un Sweedrijas delegaziju preeſchlikumu deenas kahrtibâ usnemto alkohola apkaroschanas jautajumu, iſzehlâs debates, waj scho jautajumu nodot ar darbeem jau tâ pahrak apkrautai techniſkai jeb kahdai zitai komisijai. Peenem preeſchlikumu atstaht scho jautajumu techniſkai komisijai. Tahlak nolasija atbrunoschanâs konferenzes sagatawoschanas komisijas sinojumu, nodot ar atbrunoschanos saistitos jautajumus atbrunoschanâs komisijai.

Wakar eewehleja par juridiſkâs komisijas preeſchſ. Schaloju (Italija), par techniſko organisaziju komisijas pr. — Mottu (Schweize), par atbrunoschanâs komisijas pr. — Kartonu de Wiaru (Carton de Wiart) (Bełgija), par finansu komisijas pr. — Jaskonseljosu (Jasconcellos) (Portugale), sociâlâ komisijâ — Matosu, politiſkâ komisijâ — Marinkowitſchu (Deenwidſlawija). Scho 6 komisiju preeſchſehdetaji sastahda kopâ ar kongresa presidentu deenas kahrtibas komisijas preeſchſehdetaju Kabaljero (Caballero) kongresa biroju, kuru wehlak otrreisejâs wehleſchanâs papildinaja wehl ar: Adatſchi (Japana) (par winu nodotas 40 balſis), Brianu (Franzija) (38 balſis), Milleru (Wahzija) (38 balſis), Keschendenu (Anglija) (37 balſis), Mekenſi-Kingu (Kanada) (33 balſis) un Seipeli (Austrija) (24 balſis).

Eewehletâs seſchas komisijas noturês schodeen kopigu sehdi, kurâ sadalîs sawus darbus. Tautu Saw. kongresâ schodeen pehzpusdeenâ sahkees wispahrejâs debates par T. S. generalſekretara sinojumu par darbibu notezejuſchâ gadâ.

Tautu Saw. finansu komisija peekritusi aisdewuma peeſchkirſchanai Bulgarijai 5 miljoni mahrz. sterl. apmehrâ. Pirmdeen Bulgarijas finansu ministrs Molows sneedſa komisijai garaku paſkaidrojumu par sawas walsts finansielo stahwokli.

T. S. padome notureja konfidenzialu sehdi, kurâ nolehma eezelt Schenewas universitates profesoru Raparu (Rappard) par starptautiſkâs statiſtiſkâs konferenzes preeſchſehdetaju, kas sanahks nowembrî Schenewâ. Tahlak padome eewehleja holandeeti Nederbrechtu (Neederbrecht) par T. S. saimneeziſkâs padomdewejas komitejas lozekli.

Argentinas waldiba eezehlusi sawu suhtni Schweizê Kantiljo par nowehrotaju T. S. plenarkongresâ. Scho Argentinas waldibas soli Schenewas politiſkâs aprindâs istulko kâ sihmi, ka Argentina paredſamâ nahkotnê nodomajusi atkal atgreestees pee aktiwas lihdſdarbibas T. S.

Tautu Saw. kuluaros Wahzijas walſtsſekretars fon Schuberts stahdija preeſchâ walſts kanzleru Milleri-Frankenu Franzijas ahrleetu ministrim Brianam. Abeem walſtszwihreem pehz tam bija ilgaka saruna.

„Echo de Paris" Schenewas korespondents, nowehrtejot lihdſschinejos saſneegumus atbrunoschanâs lauka, konstatê, ka T. S. eewehletâs atbrunoschanâs preeſchkonferenzes darbs lihdſschim bijis pilnigi neaugligs un ka franſchu-angku flotes weenoschanâs darot tahlakas sarunas par atbrunoschanos tikai wehl sareſchgitakas. Franzijas un Masâs Antantes politiſkâs aprindâs tadehl pehdejâ laikâ arween wairak nostiprinotees pahrleeziba, ka wispahreju nomeerinaſchanos Eiropâ buhſchot eespehjams panahkt tikai ar reparaziju un kara parâdu jautajumu galigu atrisinaſchanu, kam neiſbehgami sekotu ari pilniga Reinsemes ewakuazija.

„Daily Telegraph" Schenewas korespondents sin wehstit, ka angku-franſchu flotes kompromiss pamatojoteesz uſ sekoſcheem trim prinzipeem: 1) semuhdenes sem 600 tonnu tilpuma naw padotas atbrunoschanâs noteikumeem; 2) wispahrejâ atbrunoschanâs neteek atteezinata uſ kreisereem ar masaka par 17 santimetru kalibra leelgabaleem; 3) naw padoti atbrunoschanâs noteikumeem ari masakâs torpedlaiwas un ziti palihgkugi. Saw. Walstu eebildumi pret franſchu-angku kompromisu wehrſchoteesz galwenâ kahrtâ pret to, ka uſ schîs weenoschanâs pamata kreiseri ar 20 santimetru kalibra leelgabaleem, kahdam tipam Amerika dod preeſchroku, skaitliſki tiktu eerobeſchoti, turpretim uſ Anglijas wajadſibam peemeroto weeglo kreiseru tipu schee eerobeſchojumi netiktu atteezinati.

Schenewâ notikuſi apspreede starp Franzijas ahrleetu ministri Brianu un Austrijas kanzleru Seipelu, pee kam Brians, kâ laikraksti sino, esot apleezinajis Franzijas simpatijas Austrijai, bet reisê norahdijis uſ breesmam, kahdas apdraudetu Eiropas meeru un lihdſſwaru, ja oficiali tiktu pazelts jautajums par Austrijas peeweenoschanos Wahzijai.

Albanu republikanu partijas liders sarunâ ar „Politika" lihdſstrahdneeku paſkaidrojis, ka winsch, sasinâ ar sawu partiju, eesneegſchot T. S. protestu pret walsts eekahrtaz mainu Albanijâ.

„Berliner Tageblatt" sino no Schenewas, ka walsts kanzleram Milleram-Frankenam buhſchot ar Franzijas, Anglijas un Bełgijas pahrstahwjeem neofizialas apspreedes Reinsemes ewakuazijas jautajumâ.

Ta pati awise sino, ka leelwalstu pahrstahwji sawstarpejâs apspreedês un apspreedêz ar Leetuwas ministru presidentu Waldemarasu schodeen eewadiſchot sarunas poku-leetuwju konflikta leetâ.

„Leetuwju pagaidkomiteja" Wilnâ nosuhtijusi T. S. sekretariatam telgramu, kurâ sino, ka Polijas waldiba slehgusi Wilnas leetuwju skolotaju seminaru un atsakas dot atlauju ta atjaunoschanai. Telegramâ isteikts luhgums T. S. sekretariatam nemt sawâ aissardſibâ leetuwju skolas Wilnas apgabalâ.

Schodeen preeſchpusdeenâ notureja sehdes 6 pastahwigâs T. S. komisijas.

Preeſchpusdeenâ notika ari apspreedes starp Austrijas kanzleru Seipeli un Italijas pahrstahwi Schaloju, kâ ari starp Seipeli un Deenwidſlawijas ahrleetu ministri Marinkowitſchu. Wehlak paredſeta ari apspreede starp Seipeli un Wahzijas walsts kanzleru Milleri. Informetâs aprindâs domâ, ka wehl schodeen notikſchot ari apspreede starp wahzu kanzleru Milleri un Brianu.

Sozialdemokratu wehleſchanu sapulzês SSS beedreem daudſ darba usturot kahrtibu un israidot troſchnainos „nemeerneekus".

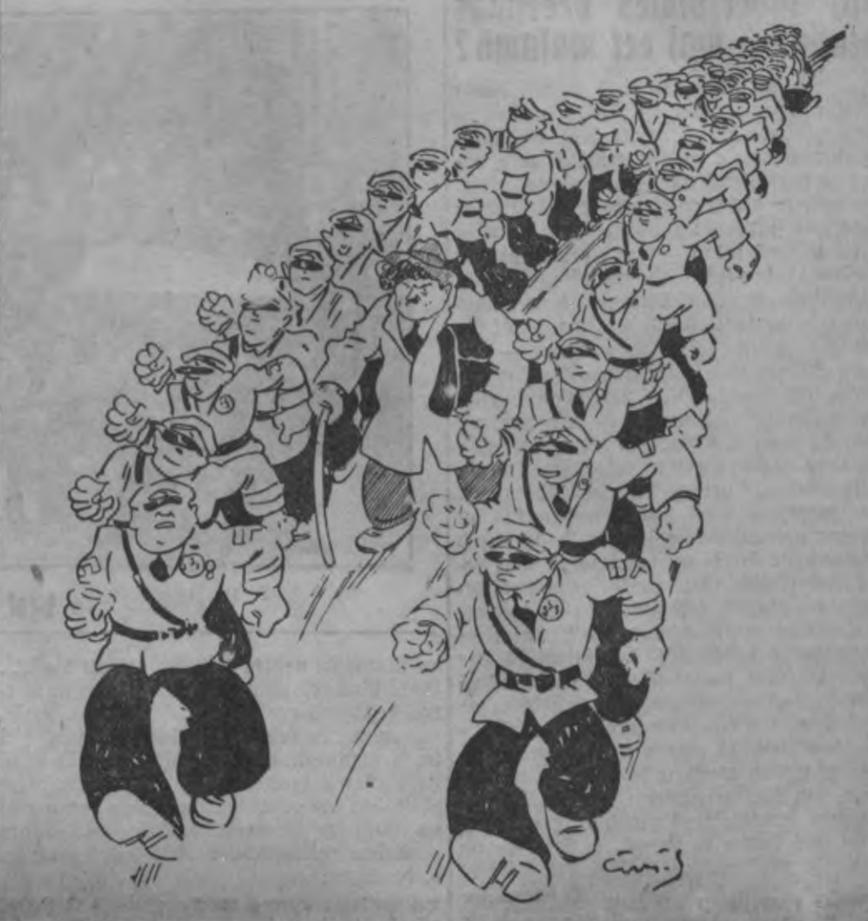

Deputats Wezkalns: „Tagad esmu droschs un apsargats. Redsês waj kreisee wehl drihkstês pihkstet!"
Civis'a karit.

Latwijas Republikas Auto Kluba

Leelas sesonas slehgschanas 1 klm internâs un eksternâs ahtruma sazihkstes sch. g. 9. septembrî, Widsemes schosejas 28—30 klm. Peedalas Igaunijas un Latwijas ahtrakâs maschinas

Kopiga braukschana 9. septembrî, pulkst. 10 no Esplanades, sahkums pulkst. 11. Peeteikties lihdſ 8. septembrim, pulkst. 18 sekretariatâ, Merkeļa eelâ 5. Tahlrunis 20643. Turpat reglamenti un tuwakas sinas.

J. Sudrabkalns

Pirmâs rudens lapas

Tolstoja simts gadi. — „Rigas ragana" rainiſkâ dseja. — Preeſchrudens. — Pehdejâ saule wehtru preeſchwakarâ.

Lewa Tolstoja simtsgadejâ ehna patlaban leezas pahri pasaules juhklim, diplomatu konferenzem un ruhpneezibas sindikatu wadonu sehdem, eelu demonstrazijam un deenas darbeem. Jaunâs nedelas sahkumâ (pehz jaunâ stila; pehz wezâ — 28. augustâ) pehz nemaldigajeem literaturwehsturisko astronomu aprehkineem, Jasnajas Poljanas swaigsne eemirdsêsees taisni wirs muhsu galwam. Tad simteem tuhkstoſscheem, miljoneem lauschu pametis sawas ikdeenischkâs ruhpes un pawehrsees rahmajâ zehlajâ gaismâ, sasaltis kahdâ dihwainâ un aisgrahbjoschâ panoramâ „Annas Kareninas" un „Kara un Meera" episkos tehlus paschu legendaro, dſihwes un ideju pretrunâs iswahrguscho firmgalwi, paliks klusi un pahrwehrtês sawas gaitas. Tolstojiskâs literaturas bibliografi pehz jubilejas swinibam isnisumâ plehsis matus, jo neweenam zilwekam muhsu planetâ nebuhs eespehjams sawahkt un regjistret wisus rakstus par jubilaru peezas pasaules dalâs un wisâs eespehjamâs walodâs. Tukscha traukſme, ahrischkibas un godkahres simbols — nedſirdamâm luhpam sazis Tolstoja ehna. Tatschu zilweki nesin zitu zeku, kâ uſ mirkli atgreest sawas dwehseles swinigâ klusuma mahjokkos, kâ runas un rakstus, besgaligas wahrdu straumes. Jau tagad ahrsemju schurnali un laikraksti sumina genialo kreewu. Greescham lasitaju wehribu uſ diweem frantschu isdewumeem: mehneschraksta „L'Europe" spezialnumuru (julija) un literariskâ nedelas laikraksta „Les Nouvelles Littéraires" 1. septembra numuru. (Ar dascheem ahrsemju rakstneeku fragmenteem par Tolstoju zeram eepazihstinat ari „Pehdejâ Brihdî" lasitajus). Nelahgâs atminas no kreewu laikeem daudſus saudis Latwijâ ir nowedušchas ekstremeem: kas nahk no Kreewijas, tas slikts. Schoreis, zerams, atjehgsees paschi negantakee rusofobi. Sejâ, ko apbrihno wisa pasaule, ir pateesa deewischkiga gaisma.

•

„Rigas raganâ" weeglas un gaischas raisas Raina dsejas rindas. Tâ rudens saulê greeschas un lido krahsainas lapas. Bahlidseltenas, eesalgani-dseltenas, sahrtas ar karminigâm malam, ruhsgani-roschainas, tâs atstahj kokus, lai semes klehpjos atdsimtu jaunai dſihwibai. Kas tahdu plahnu, zaurspihdigu oranschlapu peeleek pee azim, eerauga neskaidras, tikko jauschamas pasaules konturas. Kahda aiskustinoscha senlaiziba dwesch pirmâ zehleena ainâs ar Leelo Kristapu! „Waj peezsimts gadu buhs atpakaļ, bet Leelais Kristaps to atzeras wisnotaļ." Kâ puku pulksteniſchi skan otrâ zehleena otrâ ainâ swehtku dſeesma ar imitejoscho refrenu „dund! dund!" un „tili, tili! zili, zili!" Bagatâ isdomâ Rainis ir ismantojis daschadu pehdu garumu. Ihsâs wahrſmas mainas ar garâm, mainas ari pantmehri, aiskanas parahdas un pasuhd. Kreewu suhtneem tâ ir peederas runat solidâs seschpehdu trocheju walodâs. Dedſes tekstâ wisminas rainiskâs poetikas ihpatnibas, paschas neezigâs nianses ar leelu peewilzibu. „Sapnis gaist, ikdeena atkal kaist, weens laimes mirklis tik bija: sapnis kâ uhdens zaur pirksteem lija." Ruhgtâs sentenzes: „Ir auglis ruhgts, kas lauschu koka pluhkts." Konzentretas ainawas: „Rima pehrkons, wehjsch un sibens, klusi mehness spihd pahr Rigu." Pehz wijeem troſchneem un kareem, lauschu druhſmam un brahſmam, luga dwehselê atstahj winu kâ klusu mehness gaismu.

•

Smalkajam kreewu dsejneekam F. J. Kutschewam (kas dſimis 125 un miris 55 gadus atpakaļ) ir kahdas wahrſmas par kluso preeſchrudeni: „Jesk w oseni perwonatschalnoj..." Rigas dahrsos redſ saudis kahri sawahzam rudens saules pehdejo raschu. Domigi, kâ aismiguschi taurini, zilweki raugas silajâs debesîs. Kutschews saka: „Ir rudena sahkumâ ihſs, bet brihnischkigs laiks: wisa deenas schkeetas no kristala, wakari staru pilni... Kur staigaja mundrais sirpis un krita wahrpa, nu jau tukschums — wisapkahrt klaidums, tik sirneklą smalkais mats mirgo klajâ tihrumâ. Gaisâ tukschums, wairs nedſird putnus, bet tahlu wehl lihdſ seemas pirmâm wehtram um dusoscheem laukeem pluhst pahri dſidra un siltą silgme." Schîs apskaidrotâs klusâs seltainibas, mirschanas preeſchwakara swinibas dehl daudſeem par pawasari mihkaks rudens.

J. Sudrabkalns.

Adolfs Erss

Grafs Skultezkis

Stahsts no „Wezâs Latgales"

(14 turpinajums)

„Pag, pag," Skultezkis pahrtrauza: „Waj tee sahgi ir atsuhtiti?"

„Tas jau ir, ka naw. Wakar weenam issita diwus sobus un nebija ko mainit. Wajadſiba ir leela. Ja neatsuhtis, jaraksta atgahdinajums un jasuhta zits suhtijums."

„Bet kur tas agents palizis? Juhs man gahdajeet winu rokâ ar wiseem sahgeem. Wekselem terminsch, bet sahgu naw. Tâ man jamakšâ par neesoschu prezi."

„Kur lai winu atrodu. Waj kungs nesin adresi. Es nesinu pat wina wahrda."

„Winu sauz Kruglowskis."

„Tad nu es nesinu, kâ winu atrast", pahrwaldneeks atbildeja.

„Bet kâ man atrast tik daudſ naudas, waj tu, lops, nesinaji, ka jagahdâ."

„Sinaju, bet schogad nebija padewees aholinsch, ne seens. Zereju, ka pahrdosim linu sehklas, bet tâs ar slapju rudeni sapelejuschas un zena sema."

„Ak tu, pakulu repsi, ko tu runâ! Laukâ! Es ar tewi negribu runat: „Tew wisas nelaimes, bet man jagahdâ.... Kur Frana?"

„Wina pasuda drihſ ween pehz juhju aisbraukschanas."

„Kâ wina wareja pasust?"

„Man leekas, wina aisbehgusi lihdſ skroderim Kruglowskim."

„Lihdſ? Skroderim Kruglowskim. Kas par Kruglowski? Juhs wiši esoet blehschi, nelgas! Es juhs!...

Winsch isleza no gultas tahds pats kâ gulejis un duhres pazehlis taisijis Pelzim usbrukt. Pahrwaldneeks sinaja, ka tagad naw runaschana un ismanijâs pa durwim. Kungs palika istabas widû stahwot. Winsch bija tâ pahrsteigts, ka newareja pakustet un aismirsa gehrbtees. Winsch stahweja kâ statuja musejâ un skatijâs uſ semi, itkâ tur eeraudſijis naudu un Franu. Garâs, spalwainâs kahjas, teewas un garas kâ jaktsdesas, isskatijâs jozigas un noschehlojamas. Skultezkis mihleja gulet gluschi kails. Tahds winsch ari schoreis stahweja sawas nelaimes preeſchâ, rokas uſ krutim sakrostojis kâ Napoleons.

„Atkal treezeens", winsch sazija. „Waj es neteizu, ka seeweetes zilwekam ir par pasudinaschanu! Atkal weens, gluschi weens uſ pasaules."

Kad sastingums pahrgahja, grafs sahka staigat schkehrsam pahr istabu. Pazehlis azis, logâ eeraudſija, ka pahrwaldneeks wehl stahw pagalmâ, peegahja atwehra logu un sauza: „Pan Konrad, nahz eekschâ."

Pelzis eenahza. Redſot kunga nepeeteeksoscho apgehrbu, winsch drusku apjuka, bet neko nedrihkſteja sazit.

„Nu, ko tu isdomaji tak leetâ, saki drihſ."

„Redſat kungs, bet nes waj kungam mans padoms patiks."

„Saki, saki, ko domâ!"

„Kamdehl kungam jausnemas wisas schîs ruhpes. Kungs meerigi war dſihwot no sahgetawas. Kam jums saimneeziba, kura nekahdas peknas nedod? Semi juhs waretu isrentet. Inwentaru pahrdotu un nomaksatu paradus. Kungam buhtu weeglak, wisa behda no kakla nost, sanemtu tik renti. Rentneeks usnemtos ari wijus nodokkus."

Skultezkis stahweja istabas widû un klausijâs. Kad pahrwaldneeks apkluſa, winsch sazija:

„Ej, wehl pahrdomâ."

Kungs atkal staigaja pa istabu, nu jau galwu turedams taisni. Palika aukst, winsch apwilka bikses un westi. Tad atkal atwehra logu un pasauza Pelzi.

Pehz daschâm deenam Skultezkis sanehma mahtes wehstuli ar aizinajumu pee sewis. Kas mahtei bija usnahzis aizinat dehlu zeemâ, kas lihdſ schim nebija dariis? Par scho labwehlibu Stefans daudſ nedomaja, jo nebija laika nodotees sihkumeem, kad wesels wesums raischu guk uſ plezeem. Muischa gan isrenteta, bet tas wehl neatswabinaja no nepatikschanam, ko gahdaja sahgetawa. Bija japilda lihgumi ar koku tirgotajeem, bet gadijâs, ka tee noslehgti neisdewigi un japilda ar saudejumeem. Tas grafam atnehma darba preeku, zik wehl bija palizis pehz planu sadegschanas. Ari Franas truhkums grafa dſihwi padarija gruhtu. Winsch kluwa nolaidigs un pawirschs, kas stahwoklim nahza par launu un Skultezki wilka arweenu dſiłak purwâ. Winsch wairs nedomaja par saweem leeleem planeem, pils zelschanai sawestee akmeni un dehli guleja aismirsti, meschus zirta un sahgeja bes aprehkina, lai tik nomaksatu paradus. Par kuhdras raktuwi bija runats, bet daritš nekas netika.

Pats grafs wairak sehdeja Beką, nekâ mahjâ, waj sahgetawâ.

„Man wairs naw mehrka," winsch sazija, pasaudejis gribu un palaudamees liktenim.

Tâ seema wilkâs bes preeka zeribas.

Peenahza pawasaris un wasara. Kokos paskumji eespihdeja rudens.

9. Grafs bokikos.

Bekâ atkal sehdeja tee paschi tschetri. Kruhka ar Lapsu suhza alu un runaja par grafa sahgetawu.

„Waj sini, Lapsa, ja tâ ees, tad pehz diweem gadeem mehs malkas nenopirksim ne par kahdu naudu." Kruhka runaja: „grafs tatschu gluschi traks; nu jau Primenê pus mescha nozirsts, sasahgets un aiswests uſ Angliju. Un zik tee strahdâ — wehl tikai diwi gadi. Taisijâs zelt sew jaunu mahju, bet wisu materialu pahrdewis un esot wehl eekritis parados."

„Gateri winsch neisdewigi pirzis. Ari dampis bija sabojajees un pusgadu fabrika stahweja meerâ. Newareja pildit daku lihgumu ar schihdu, kuram samaksajis 5000 rbl. saudejumus. Tur aisgahjusi puse no Primenes mescheem."

„Nu, brahlischi, ja tagad nepasteigsatees sazelt jaunas mahjas, tad pehz diweem gadeem naw ko domat un pehz desmit dſihwosat uſ klaja lauka," tâ beedeja Aloscha, kurisch, tizis sahgetawâ par krahweju.

„Kâ dſihwosi bes malkas?" Stepans behdajâs.

„Nu, bes malkas war istikt. Turku kara laikos ari tâ domaja, ka newar. Mehs dedſinasim kuhdru. Primenes purwâ inscheneeri usgahjuschi kuhdru. Grafs gribot buhwet fabriku, lai buhtu kurinamais, kad wiši meschi buhs sasahgeti."

„Bet waj winsch mums dos?"

„Par naudu wisu ko dod. Tikai maksâ — dabusi."

Te logâ atkal wareja redſet grafu. Wina spihdoschee sahbaki atkal parahdijâs uſ leeszeka. Tschetri atkal skatijâs pahzejâ:

„Naw labâ omâ."

„Galwu nokahris."

(Turpmak wehl.) Adolfs Erss.

Widsemes juhrmalâ isstaloti desmiteem tuhkstoscheem balku

Wisa Widsemes juhrmala pehdejâs deenâs, sahkot no Leepupes lihdſ Gaurjas eetekai kâ noſehta ar wairak tuhkſtots balkeem un pat weſeleem plosteem, kuri ar wehtru un straumi norauti no welkoneem, kuri plostus transportejuſchi no Salazgrihwas uſ Rigu. Balki, kas nokluwuſchi uſ akmenainâ ſuhras dibena, ſalauſti, ſaplehſti wairak dalâs. Weetam balki ſablihwoti krustam ſchkehrſam juhrmalas kahpâs. Pagaidam par ſcho koku materialu notwahkſchanu neweens no winu ihpaſchneekeem neleekas ne ſinis. O.

Hoffs grib paplaſchinat ſawu uſnehmumu.

(„Pehdejâ Brihdî" telefonograma.)

Jelgawâ, 4. ſeptembrî. Jelgawas linu manufakturas akz. ſab. direktors-rihkotajs Dr. Hoffs eeſneedſis finanſu ministrijai preekſchlikumu, iſnomat winam uſ 6 mehneſcheem dihkâ ſtahwoſchâs walſts linu fabrikas. Ja nomas lihgumu iſdoſees noſlehgt, tad Hoffs ſawu uſnehmumu paplaſchinâs.

Par Jelgawas apgabalteesas kriminalnodaļas ſekretaru

eezelts Aleksandrs Stubis, jo lihdſſchinejais ſekretars Sakne pehz 32 nokalpoteem gadeem teeſu reſorâ, aiſeet penſijâ. Jelgawas apgabalteesas darbineeki ſchodeen pirmam ſekretaram ſarihkoja atwadiſchanâs wakaru.

Uſ Aiſputes un Leepajas aprinkeem

aiſbrauza uſ wairakâm deenam Latwijas laukſaimneezibas zentralbeedribas preekſchſehdetajs, agronoms J. Blumbergs un ſekretars Al. Sandmanis, lai eepaſihtos uſ weetas ar lauku beedribu un kooperatiwu ſtahwokli min. aprinkos, kâ ari lai pahrbauditu agronomiſko darbineeku darbibu.

Walſts peedaliſchanâs meliorazijas darbos

Walſts peedaliſchanâs meliorazijas darbos.

Wakar ministru kabinets peenehma papildinajumus un pahrgroſijumus noteikumos par grahwju un zitu uhdens nowadu eerihkoſchanu ſemes noſuſinaſchanai waj apuhdenoſchanai. Saſkanâ ar ſcheem groſijumeem, ſemkopibas ministrijai ir teeſiba rakt grahwjus ari ſweſchâ gruntsgabalâ, ja ari tâ ihpaſchneeks naw eeinteresets, bet tahdâ gadijumâ ihpaſchneeks ſanem atlihdſibu.

Tâpat peenehma noteikumus par dremu zaurulu apgahdaſchanu no ſemkopibas miniſtrijas, kura atteezigus paſuhtijumus nodoſ weetejeem ruhpneekeem, bet zaurules par paſchiſmaſu nodoſ laukſaimneekeem, kuri tuhlitejai ſamakſai ſanems Semes bankas aiſdewumus no meliorazijai paredſetâm ſummam.

Meſchu departamenta direktors Melders atſtahdinats.

Sawâ laikâ meſchu departamenta direktoram Melderim, ſaſkanâ ar iſmekleſchanas komiſijas atſaukſmi, lika preekſchâ eeſneegt atlubgumos. Tâ kâ lihdſ ſchim laikam dir. Melders to nebija iſdariJis, tad ministru kabinets wakar nolehma to atſtahdinat no amata uſ ziwildeenesta 60. un 61. panta pamata. Atteezigee panti runâ par darbineeka nepeemehrotibu un par darbineeku atlaiſchanu ar ministru kabineta lehmumu. Pehdejais pants ſihmejas uſ dir. Melderi kâ 3. kategorijas eeredni.

Awanſi paſchwaldibam.

Ministru kabinets wakar peeſchkihra awanſus paſchwaldibam uſ aiſdewumu rehkina pluhdos zeetuſcheem: Zehſu apr. waldei — 19.000 Ls, Walmeeras Fr 29.500 Ls, Walkas — 63.000 Ls, Madonas — 21.500 Ls, Jekabpils — 13.100 Ls, Wentspils — 6000 Ls, Leepajas — 8000 Ls, Tukuma — 8600 Ls, Bauſkas — 40.000 Ls, Jelgawas — 45.500 Ls, Iluktes — 30.000 Ls, Ludſas — 36.500 Ls, un Daugawpils — 33.500 Ls.

13. mehneſcha alga iſmakſa.

Wakar ministru kabinets nolehma iſmakſat walſts eeredneem 13. mehneſcha algas otro puſi 15. dez. weetâ jau 15. ſept. Bet teem eeredneem, kuri naw wehl nokalpojuſchi 6 mehneſchus, 135 deenas, iſmakſâs 15 dez.

Latwijas tuberkuloſes apkaroſchanas beedribas mantu lotereja.

Latwijas tuberkuloſes apkaroſchanas beedribai ministru kabinets atwehleja mantu lotereju 30.000 latu wehrtibâ.

Jahtneeku ſazihkſchu dalibneekeem brihwzeſch.

Uſ jahtneeku ſazihkſtem 15. un 16. ſeptembri ſaradiſees dalibneeki no wiſâm malam: kâ karawihri, aiſſargi un ziwilee jahtneeki. Sagaida eerodamees ari dalibneekus — karawihrus no Igaunijas. Ministru kabinets, lai atweeglotu peedaliſchanos ſazihkſtês, nolehma peeſchkirt brihwu brauſchanu pa pa dſelſszeku wiſeem ſazihkſchu dalibneekeem, kâ ari to ſirgu pahrwadaſchanu iſdarit par brihwu. Sazihkſchu dalibneeku ſkaitu paredſ uſ 50.

Muitas darbineeku pahrzelſchana.

Meitenes muitas preekſchneeks R. Kalninſch ar finanſu miniſtra rihkojumu deenesta labâ pahrzelts par ekſpertu Rigas muitâ.

Amerikas militarais pahrſtahwis pee kara miniſtra.

X. Wakar kara miniſtrim gen. Ed. Kalninam preekſchâ ſtahdijâs jauneezeltais Seem. Amerikas Saweenoto Walſtu militarais pahrſtahwis majors Arnemans. Lihdſſchinejais militaraiſ pahrſtahwis Latwijâ, kapteinis Swits aiſbrauz atpakaļ uſ dſimteni.

Franzijas ordenus paſneegs peektdeen.

X. Franzijas Goda legiona ordenus, kurus frantſchu waldiba peeſchkihruſi wairakeem muhſu armijas wirſneekeem, Franzijas ſuhtnis peeſpraudis apbalwoteem peektdeen, ſuhtneezibas telpâs. Pag. nedeku ar ordeni apbalwoja weenigi kara miniſtri gen. Ed. Kalninu, bet ſchoreiſ dekorês gen. Bangerſki, gen. Kaleju, pulkw. Jeſki, pulkw. Hartmani un plkw.-ltn. Winteri.

Pahrlabojums. Sakarâ ar wakardeen eeweetoto aiſrahdijumu par iſmekl. teeſn. J. Jekuma paaugſtinaſchanu mums no Apgabalteeſas aiſrahda, ka Rigâ wiſi eezirkņu iſmekl. teeſneſchi ſkaitas weenâ pakahpê un Jekuma pahrzelſchana no 4. uſ 1. eezirkni notikuſi weenigi deenesta labâ.

Apſtiprinats eewehrojams pilſehtas lihgums

Wakar eekſchleetu miniſtrs apſtiprinajis lihguma projektu ſtarp Leepajas pilſehtu un Kontinentalo ſabeedribu, pehz kura pilſehta iſpehrk un eeguhſt pilnigâ ihpaſchumâ par 1.600.000 Ls elektribas ſtaziju un eelu dſelſszeku. Reiſê ar to apſtiprinats ari domes lehmums par jauneem aiſnehmumeem no Latwijas bankas un Hipoteku bankas ſchî pirkuma ſamakſai. Jau oktobrî pilſehta ſanems ſawâ rihzibâ plaſcho elektribas ſtaziju un wiſus eelu dſelſszekus pilſehtâ.

Waj Leepajâ atwehrs juhrſkolu.

Wairakas Leepajas beedribas greeſuſchâs pee waldibas ar luhgumu, lai Leepajâ atwer juhrſkolu. Sawâ luhgumâ winas aiſrahda, ka ari Leepajâ agrak paſtahwejuſi juhrſkola, no kuras nahkuſchi daudſ kreetni Latwijas juhrneeki. Kurſemneekeem eſot neiſdewigi un neeſpehjami apmeklet Rigas juhrſkolu. Ari atihſtotees dſiļjuhras ſwejneezibai, ſwejneekeem nepeezeeſchami papildinat ſawas juhras ſinibas, jo beeſchi pehdejo truhkums eſot par eemeſlu kataſtrofam uſ juhras. Kâ mums juhrneezibas departamentâ paſlaidro, tad juhrſkolas atwehrſchana Leepajâ tik drihſi neeſot paredſama.

Roſiga peteikſchanâs kugu mechaniku nodaļâ.

Kr. Waldemara kugu waditaju un mechaniku ſkolas mechaniku nodaļâ peteikuſchees 1. un 2. klaſê apm. 40 un 3. un 4. klaſê apm. 8 ſkolneeki. Ari Leepajâ, kur ſahkot ar ſcho rudeni atwer mechaniku ſkolu, koti dſihwa peteikſchanâs.

Edes Semit ſlepkawam peeſpreeſts nahwes ſods

X. Wakar karateeſa Rigâ iſteeſaja apſuhdſibu pret Jahni Kirſchteinu, apwainotu ſlepkawibâ laupiſchanas noluhkâ. Jahnis Kirſchteins ſch. g. aprilî bija noſlepkawojis Stendes pag. Eſergaiļu mahjas ſaimneezi 45 g. w. Edi Semit. Mahjas kalpone bija atraduſi Edi Semit gultâ guloſchu ar pahrſchkeltu galwu. Pats Semits tani naktî bija aiſbrauzis ar malku uſ Talſeem. Seewa wihram aiſbrauzot bija gahjuſi gabalinu pawadit, pehz kam atgreeſuſees mahjâs un nolikuſees gulet. Kad kalponeg uſzehluſchâs un iſgaidijuſchâs ſaimneezi eegahjuſchas winas iſtabâ, kur atraduſchas nogalinato ſaimneezi. Iſtabas eekahrta, ſkapji un kumodes bija iſwanditas, drebbes iſraknatas un iſſwaiditas pa grihdu. Ede Semit bija noſlepkawota ar zirwi. Laupitas bija noſadſis 45 rubļus kreewu ſelta naudâ, 15 ſudraba rubļus, 8 latus, 1 ſudraba rolas ſprahdſi, 2 laulibas gredſenus, pulkſteni un wehl zitas ſihkas leetas. Par wainigo ſlepkawibâ aiſdomas krita uſ kaiminmahjâg dſihwojoſcho ſtrahdneeku 25 g. w. Jahni Kirſchteinu. Pehdejais beeſchi bija nahzis uſ Eſergaiļeem un mahjineeki bija ar winu labi paſihſtami. Mahjâs bijis modrs ſuns, bet notikuma laikâ neweens naw ſuna rehjeenus dſirdejis, jo ari ſuns paſiniſ Kirſchteinu. Uſ aiſdomu pamata pee Kirſchteina iſdariſa kratiſchanu un pee wina mahjâs atrada Eſergaiļog nolaupitâg leetas. Slepkawibâ Kirſchteins waſſirdigi atſinâs. Starp zitu winſch aiſrahdijis, ka doma par ſlepkawibu winâ raduſees jau agrak. Winſch ſinajis, ka Semitz brauks naktî uſ Talſeem ar malku, ladehî meſchâ noſlehpees un mahju nowehrojis. Pehz Semiſcha aiſbrauſchanas Kirſchteins aiſgahjis uſ Eſergaiļeem. Mahjag durwis bijuſchas atſlehgtas, ladehî netrauzeti eekkuwiſ iſtabâ. Slepkawibas iſdariſchanai winſch lihdſ paſehmis reſnu rungu, bet kad pee ſeenas eeraudſijis zirwi, iſleetojis to drauſmigam aſinsdarbam. Kad ſaimneeze eelikuſees gultâ, ar zirwi pahrſchkehlis tai galwas kauſu. Patg notaſchkijeeg aſinim, aplaupijis dſihwokli un aiſbehdſis uſ ſawâm mahjam. Teeſâ Kirſchteins atſinâs par wainigu ſlepkawibâ un attehloja drauſmigâs naktî notikumu. Kara teeſa Kirſchteinu atſina par wainigu un peeſpreeda winam nahwes ſodu pakarot.

Waldibas pahrſtahwiu iſbraukums uſ Latgali

Wakar ar wilzeenu uſ Daugawpili iſbrauza ministru preſidents P. Juraſchewſkis, kara ministrs gen. E. Kalninſch, finanſu wizeminiſtrs J. Bokalders un paſchwaldibas departamenta direktors Senkewiņs. Kara miniſtrs paliks Daugawpilî, bet miniſtru preſidents un pahrejee waldibas pahrſtahwji, pehz eepaſihſchanâs ar Daugapils pilſehtas un aprinka eeſtahdem un organiſazijam, doſees automobilî tahlak garakâ apkates brauzeenâ pa Latgali.

Ministru preſidenta prombuhtnes laikâ wina weetu iſpildîs eekſchleetu miniſtrs E. Laiminſch, bet ſaſlimuſchâ ſaimniecibas miniſtra Fr. Osoliņa weetu iſpildîs kara miniſtrs gen. E. Kalninſch.

VI. mahituribas wakara kurſus

ſarihko **Latwijas Laukſaimneecz. Zentralbeedr** no 17. ſeptembra lihdſ 2. nowembrim ſch. g.

Japeeteikas lihdſ 12. ſept. Baſnizas ielâ 4-a, dſ. 6, no plkſt. 9—3 p. p. Tahlr. 2-6-3-1-7.

Kara miniſtrs brihdina lidotajus

X. Kara miniſtrs Ed. Kalninſch ſakarâ ar neſen notikuſcho lidmaſchinas kataſtrofu pee Zehſim, kurâ tragiſkâ nahwê mira lidotaji kapteini Bloms ar Metumu un ferſchants Kiberis, iſdewis pawehli, kurâ norahda uſ daſchâm nepareiſibam, kahdas peelaiduſchi paſchi lidotaji un pulka wadiba.

Abeem lidotajeem kapteineem Metumam un Blomam uſ Wezgulbeni bijis jaiſbrauz pa dſelſszeku un ne lidmaſchinâ. Swehtdeenas rihtâ abi wirſneeki tomehr luhguſchi pulka wadibu atlaut wineem uſ Wezgulbeni dotees lidmaſchinâ. Pulka wadiba ſahkumâ tam negribejuſi peekriſt, bet kad wirſneeki atkahrtoti luhguſchi atlaut lidot, beigâs dota peekriſchana. Lidotaji lidoſchanas laikâ peelaiduſchi nepareiſibas, jo preteji paſtahwoſcheem noteikumeem, lidojuſchi pa daudſ ſemu. Lidotajuš un pulka waditajus miniſtrs brihdina turpmak buht uſmanigakeem un lai lihdſigas kataſtrofas neatkahrtotos, pulka wadibai jaruhpejas par diſziplinas pazelſchanu padoto karawihru ſtarpâ.

Weenoſchanâs ar Igauniju ſertifikatu jautajumâ.

Ar Igauniju panahkta weenoſchanâs atteezibâ uſ eeſtahdem un organiſazijam, kuram katrâ walſti (Latwijâ un Igaunijâ) ir teeſibas iſdot pretſchu iſzelſchanâs apleezibas, reſp. ſertifikatu. Muhſu eeſtahſchu un organiſaziju ſarakſts jau agrak publizets un lihdſ ſchim igauni zehla eebildumus pret ſcho teeſibu peeſchkiſchanu tirgotaju ſaweenibai un Rigas tirgotaju kamerai. Tagad Igaunijas waldiba peenehmuſi muhſu eeſtahſchu ſarakſtu pilnibâ un paſinojuſi atteezigo Igaunijas eeſtahſchu un organiſaziju ſarakſtu. Tas ir ſeſtahſchu un organiſaziju ſarakſtu. Tas ir ſeſkoſchs: tirdſneezibas, ruhpneezibas, ſemkopibas miniſtrijas, Tallinas tirdſneezibas kamera un tâs nodaļas, Pernawas birſchas komiteja, Terbatas ruhpneeku ſaweeniba un muitu preekſchneeki.

Daugawpils meſgla pahrbuhwe.

Dſelſszeku wirſwalde paſlaban nobeidſ Daugawpils meſgla pahrbuhwi. Paredſams, no 15. ſept. apweenot wiſus darbus diwos punktos, ſlehdſot Daugawpils 1. pretſchu ſtaziju techniſkâm operazijam. Buhwes iſdewumi nepahrſneedſ 8000 Ls, bet pateizotees ſcheem darbeem dſelſszeku wirſwalde ſer eetaupit gadâ 30.000 Ls, pee kam paſaſcheeru un pretſchu noſuhtitaju intereſes nebuht nezeetis. O.

Ledus pils

(Birons — Kurſemes herzogs)

J. Laſchetſchnikowa romans

(37. turpinajums)

Marioriza iſjuht ſcho ſkuhpſtu wiſâ ſawâ buhtnê. Winu karſê, winu ſmazê aukſtumâ... Wini aiſmirſt laiku, aiſmirſt paſauli. Kaš ſin, zik ilgi winj buhtu ſtaigajuſchi ap pili kâ ahrprahtigi, ja neaſkanetu ſarga ſauzeens. Wini pamodâs kâ no ſalda meega, nokrita kâ uo debeſim.

Pahrleezinajuſchees, kâ atrodas pils tuwumâ, wini maſleet nomeerinajâs. Daſchâs minutês atrada blakus eeeju pilt. Wini eeeet pilt, ſogas kâ noſeedſneeki: ſejâs katrs war laſit ſchî wakara ſtahſtu. Par lainni galma ſulainis koridort ſnauſch uſ kresla; naw ari neweena paſcha, kuru wiltiba ſchahdos gadijumos koti bihſtama! Tihri kâ ar noluhku, neweens winus nemana, neweens neſaſtop; pat ſwezes deg beſ ſpoſchuma — daſchas jau iſdſiſuſchas. Azimredſot, wiſi pils laudis pee keiſareenes, noruhpejuſchees par winas weſelibu.

Luhk, knaſeenes iſtaba!... Sche, protams, Wolinſkis ſchkirſees no winas. Meitenes gulamiſtaba ir ſwehta weeta, kurâ nedrihkſt ſpert ſweſcha wihreeſcha kahja. Noſeedſneeks ir jau tas, kurſch tikai domâs pahrkahpj winas ſleekſni. Bet neprahtigajam naw laika to pahrdomat!... Wolinſkis aiſmirſis katru ſwehtumu..: Winſch ſeko Mariorizai winas iſtabâ. Weenigâ ſweze puſê iſdeguſi; iſtabâ neweena!... Krehſla un kluſums!... Nabaga meitene dreb, pati neſin kapehz; kâ kautrigs behrns, wina peerunâ, luhdſ Wolinſku atſiaht to weenu.

„Dahwâ man wehl weenu mirkli laimes, mihkâ mana, engelit manu!" runâ winſch, apſehdinadams knaſeeni diwanâ. „Wehl weenu kluhpſtu, un es aiſeeſchu no tewis laimigakaiš ſtarp laimigajeem!"

Simteem kaiſlu ſkuhpſtu klahj winas baltos plezus, kaklu, waigu ſahrtumu un naktsmeſnâs, ſihda matu pihnes, kurâs winſch ſlehpj ſawu ſeju.

Nabaga Marioriza! wahjais radijums! wina aiſmirſt akal wiſu paſauli.

Peepeſchi, klupdams, kriſdams, aiſelſees eeſkreen Lipmans un kleedſ kâ ahrprahtâ:

„Knaſeen! knaſeen! Keiſareene koti ſlima... wina ſen juhs..."

Eeraudſijis kabinetministru, winſch aprahwâs un neſinaja, ko teikt; bet drihſ tas atguwâs un turpinaja, aiſraudamees un ironiſki ſchkeeledams uſ weſi:

„Keiſareene ſen jau..: praſa pehz jums.... juhs wiſur meklê... es eſmu te jau otro reiſi... atwainojeet, ja eſmu eenahzis nelaikâ:..:"

Launprahtis atkal diwdomigi aprahwa teikumu; mute neglihtâ ſmaidâ atwehrâs lihdſ auſim; auſiš kuſtejâs kâ ſakim, kurſch uſgahjis kahpoſtus Negaidits pehrkons ſpehreens tâ neiſtrauzetu Wolinſku, kâ ſchis perſonas eeraſchanâs. Diwdomigee Lipmana iſteizeeni kruhtis ſajehla weſelu wehtru; winſch ſaſkaitâs un apſweizinaſchanâs weetâ noſauza ober-hof-komiſaru jeb ober-hof-ſpeegu par neleeti.

„Neſinu, kas tâ godâ wina ekſelenzi," teiza Lipmans aukſtaſiniqi, arween ſmaidîdams, „pee mums ſchai wahrdâ ſauz tos, kuri nabagam nolaupa wina beidſamo dahrgumu. Tâ tad..."

„Ko tu ar to gribi teikt, nelaimigais?" uſkleedſa Wolinſkis un taiſijâs kertees Lipmanim kruhtis

Winſch buhtu to noſchnaudſis, ja to neatturetu Mariorizas luhdſoſchais ſkats. Beſ tam Wolinſkam peepeſchi eenahza prahtâ doma, ka ſlepkawiba knaſeenes iſtabâ padaris wehl nelaimigaku nabaga meiteni.

Lipmans atleza atpakaļ, tuwak durwim, bet neſaudedams droſmi un katru wahrdu labi pahrdomadams teiza:

„Ko es gribu teikt? Hm! Paſkaidrojumi gan, laikam, ſchoreiſ buhs leeki. To, ka es ober-hof-komiſars, peenahzu juhſu ekſelenzi winas augſtibas mihkakâs galma-jaunawas paweſchanâ... un to:.. hm!.:: ka winas augſtibu to dabûs ſinat, kad es to gribeſchu..."

„Kurſch tizês lihdſ auſim dubkos apwahrtitam blehdim, neleetim?"

„Juhſu waina peerahdita; leezineeki ir klaht, ja wehlatees, paſauſchu."

Truhkſt wahrdu, lai aprakſtitu nabaga meitenes Mariorizas breeſmigâs zeeſchanas. Zik ſemu wina bij krituſi! Kauns par Lipmana eeraſchanos, kauns par to, ka wina kluwuſi par ſtrihdus preekſchmetu ſtarp wiſmihkako un ſcho neleeti. Saprasdama, ka winas gods uſ preekſchu atkarigs no weena weeniga Lipmana wahrda, wina juta tikai ſawu paſemojumu un ruhgti raudaja. Par keiſareenes atteezibu mainiſchanos, par atſtahdinaſchanu, nabadſibu un truhkumu — wina nedomaja. Bet eedomajotees, ka winas draugam war klahtees gruhti, wina aiſmirſa kaunu, uſleza kahjâs un ſtiprâ balſî teiza:

„Naw taiſniba! naw taiſniba! winſch naw wainigs: es winu luhdſu pawadit mani. Waj gribi ſinat wehl wairak, neſchehligais zilwek? Es winu mihlu, es pati pateikſchu keiſareenei, ka mihlu to; es paſinoſchu to Peterburgai, wiſai paſaulei..."

„Paſinoſeet!.:: Tas buhs beeſgan ſmeekligi!... Man juhſu koti ſchehl, knaſeen!... Waj juhs ſineet, gaiſchiba, kam eſeet parahdijuſi ſawu uſmanibu?"

Wahrdinſch „kam" bij pilns welniſchkas ironijas. Tahdi wahrdi padara zilwekus kam wini teek teikti, pa wairakeem gadeem wezaku; winſch iſſuhz ſirdi, iſpoſta dſihwi; atzerotees tos, mati zeļas ſtahwus waſjautrakâ draugu pulkâ, tukſchojot kopigo kauſu; leek drebet no mihlas apkampeeneem.

Uſtrauktâ Marioriza dega kâ ugunis. Drudſchaini wina ſatwehra Artemija Petrowitſcha roku un nikni atkahrtoja:

„Kam?... Waj ſinu, kam?..:"

Paſemojums un bailes kratija Wolinſku kâ drudſi, bailes, ka Lipmans pateiks wina noſlehpumu Winſch kluſeja.

Lipmans tureja pahr wina galwu matâ pakahrtu ſobenu un ſpehlejâs ar to. Stingri tahdâ pat garâ winſch turpinaja:

„Waj juhs ſineet, ka wina ekſelenze newar buht juhſu wihrs?"

„Kapehz?" jautaja Marioriza.

Lipmans gatawojâs dot beidſamo ſiteenu ſawam upurim, bet eeſkatijees breeſmigajâ Wolinſka ſkatâ, ſaprata, ka tas makſâs winam dſihwibu un paſemigi peeminaja:

„Bet par to wehlak, kad buhs nepeezeeſchams... Tagad eſmu iſpildijis winas augſtibas pawehli un wiſš pahrejais pagaidam paliks mans noſlehpums."

Kad Lipmans iſgahja, nabaga nomozitâ Marioriza metâs ap kaklu Artemijam Petrowitſcham.

„Waj tu nemihli zitu?" wina jautaja to. „Waj nemahni mani? Ak, ſaki jel drihſak, drihſak! Tikai reiſi war mirt."

Winſch meerinija to, kâ waredams; meloja, ſwehreja un, apmeerinajis nelaimigo, aiſneſa winu uſ diwanu; noſkuhpſtijis bahlos waigus un aſarotâs azis, winſch ſteidſâs projam, lai eenaidneeki newar ſarihkot kahdu jaunu ſzenu. Bet tikko winſch iſgahja no iſtabas, tas ſaſtapa koridorâ wairakus paſchus, tahlak daſchus augſtakus galwa laudis un winu ſtarpâ — Bironu. Wiſi ſmehjâs... Schee ſmeekli greeſigi atbalſojâs Wolinſka ſirdî, un bij peenahziga a.makſa par ſchî wakara darbeem.

2. nodaļa.

Sihda lakats.

Nahkoſchâ deenâ eeradâs tſchiganeete, bet pilî winu neeelaida. Skumja wina gahja mahjup. Pagahjuſi daſchus ſoļus, wina iſdſirdi ſauzam ſewi wahrdâ. Atſkatijâs — winai mahja kahda leela auguma, neglihta ſeeweete. Mariula apſtahjâs un atzerejâs, ka kaut kur jau redſejuſi ſcho neglihti dſelteno ſeju, kurai tik peemehrotš bij tumſchi bruhnais lakats un eedſeltenais puſkaſchozinſch; atzerejâs pelekâs, neſpodrâs azis, kuras raudſijâs ar ſuna padewibu. Ja, ſchî perſona bij redſeta Wolinſka mahjâ, tâ bij wina kungu kundſe.

„Wina nahk no pils!... Warbuht ſinâs kaut ko par Mariorizu?" nodomaja tſchiganeete un jautaja Podatſchkinai, ko wina wehlas.

Podatſchkina atnehma elpu, apmeta galwu wiſapkahrt un, pahrleezinajuſees, ka tuwumâ neweena naw, atbildeja:

„Man, paldees Deewam, pagaidam eet labi; bet gribeju tewi ſatikt, tewis paſchas labâ."

„Sirſnigi pateizos par labo gribu; bet atlauj jautat, balodit, kas tad notizis?"

„Tu, laikam, uſ eebrauzamo weetu?"

„Kâ tad!"

„Tad jau mums, mihlâ, pa zeļam. A-ah! ir ſneega kalni ar katru gadu kluhſt leelaki! Tas wehl nekad — kad apprezeſchos, katrâ ſinâ likſchu tos norakt, bet nelaime ta, ka wiſa paſaule ſamaitajuſees. Naw nemaſ tahlu jameklê: gribeja mani dſihwu apehſt, ar wiſeem kaulineem, — Deews, lai peedod wina grehkus! — tas pats Artemijs Petrowitſchs; bet leelâ gahdneeze nelahwa mani apſmeet, pazehla mani augſtak kâ biju pelnijuſi, — tu, laikam, wehl neſini. Pateizotees mahmukas, Annas Iwanownas ſchehlaſtibai dribſ mani likumigi ſalaulâs ar dſimtu muiſchneeku. Mans Peteritiš jau gandribſ kâ knaſš, wiſur lihdſi keiſareenei, gahdâ par winas juniti, un ja ween gribês, Wolinſkis neiſees ſweikâ."

„Man leekas," teiza Mariula, „tahdu zilweku kâ Artemijs Petrowitſchs ar uguni neatradiſi!"

Podatſchkina likâs nedſirdam ſcho uſſlawu un meerigi turpinaja:

„Lai tik palaiſch kahdu beſkaunigaku wahrdu, es winam azis iſſkrahpſchu; mans Peteritiš uſlaidîs keiſareenes juniti, — tad, lai mehgina kuſtetees!..."

Podatſchkinai azis iſſpeedâs uſ ahru no duſmam, ſoki kluwa ahtraki, beidſot wina aiſrijâs, aiſſmaka, kahſeja un apſtahjâs ſneegâ.

„Neſinu, labâ kundſe, kâ ſaukt juhs wahrdâ. — bet juhs wehl neko neeſeet pateikuſi, kas atteektos uſ mani, kâ ſolijât?"

Swarigi mehrodama ar ſawu ſkatu tſchiganeeti, iſkahpa no ſneega ſwarigâ perſona un, maſleet atpuhtuſees, turpinaja:

„Neduſmo, dahrgâ mana, peenahks ir tawa kahrta. Kas uſnemſees tahdu grehku uſ ſirds palihdſet pawest... nolahdetam!.:. paſudinat bahreni, wehl pee tam knaſeeni! Wina tak tomehr ir kriſtita, lai ar no ſweſchâm ſemem, gawê tâpat kâ mehs."

„Paſudinat? tas naw teeſa!" pretojâs Mariula, noſarkuſi un duſmiga.

„Tad jau naw teeſa ar, ka tagad ir ſeema un aukſtums. Mani nepeemahniſeet!... Oho! mehs ſinam wiſu: Bet tu, balodit, klauſees un netrauzê. Keiſareene newar nopreezatees par knaſeeni; bet juhs winu welkeet nelaimê, paſchâ elles tumſibâ:.: waj ſini ar, kas gaida tewi paſchu? Schai ſaulê bendes zirwis, bet winſaulê liks tew karſtu dſelſi laiſit..."

Mariulai, klauſotees ſchos wahrdus, aſins ſakahpa galwâ.

„Bet winſch tak ſolas to prezet...." teiza wina.

„Deews peedod, waj prahtu eſi iſdſihwojuſi! Waj mehs dſihwojam tataru waj turku ſemê? Waj tad war prezetees, kad ſeewa dſihwa?..."

„Dſihwa!:.." tikko iſteiza nobahluſi Mariula; wina nogrima domâs, tad peepeſchi eeſmehjâs tik ſkaļi, ka Podatſchkina nodrebeja, pahrmeta kruſtu un pagahjâs tahlak noſt...

„Tur naw ko ſmeetees, mahmuliņ!"

„Tu, laikam, mani par mulkiti turi, tâ neekodamâs?"

„Kâ neekodamâs!... Tewi ſchehlodama runaju, kâ kriſtits zilweks, lai paglahbtu no nelaimes. Par Wolinſka ſeewu dabuſi ſinat no katra zeļa gahjeja. Wina dſihwes beedre Natalija Andrejewna weeſojas Maſkawâ pee radeem. Tur eſot ſaſlimuſi, bet, ſew par poſtu, atkal iſweſekojuſees. Labak gan nomirt, ne ar tahdu wihru dſihwot — naw jau winam ſchî pirmâ reiſe: mihlakâs ſaſkaitit newar!"

(Turpmak wehl.)

Studentu un widusskolu audseknu eesaukschana kara deenestâ

X. Pehz pastahwoscheem noteikumeem, augstskolu audseknieem un widusskolu skolneekeem, kuri baudija eesaukschanas atlikschanu kara deenestâ lihds isglihtibas pabeigschanai, bet kahdu apstahklu dehl isglihtibas turpinaschanu pahrtrauza, augustâ bija jaeestahjas kara deenestâ. Tâ kâ daka widusskolu audsekni pehz skolas beigschanas isteiza wehleschanos eestahtees augstskolâ, us isglihtibas ministrijas luhgumu, kara ministrs peekrita eesaukschanu atlikt lihds 1. sept. teem skolneekeem, kuri augstskolâ neteek usnemti. Pehdejais terminsch israhdijâs par ihsu, jo augstskolâ usnemschana wehl turpinas. Sakarâ ar to, kara ministrs atlahwis skolu audseknu peenemschanu kara deenestâ isdarit wehl septembra mehnesî. Wisus armijâ usnemamos skolu audseknus paredsets eedalit pehz eespehjas weenâ karaspehka dakâ, lai weenkopus sekmetu aiskawetâs apmahzibas.

Schodeen Rigâ weesojas Polijas karakugi.

X. Schoriht agri Rigas ostâ weesoschanâs noluhkâ eebrauz Polijas karakugu eskadra, sastahwoscha no karakugeem „Komandant Pilsudski" un „Wilija". Abi karakugi juhrâ isdarija apmahzibas brauzeenu un us Rigu dewâs no Monsundas. Eskadri komandê komandant - porutschiks Frankowkis, „Komandant Pilsudski" kom.-por. Stankewitschs, bet „Wiliju" kapt. Tiniza. Us karakuga „Wilija" bes kuga komandas atrodas 22 juhras kadeti, kuri juhrâ iseet spezialu apmahzibas kursu.

Bes karakugeem, no Polijas kara ostas Gdinas atlidos ari 2 poku hidroplani. Kâ kugi, tâ hidroplani nostiprinasees pee Daugawas krasta eepretim pilij.

Karakugi Rigâ weesosees lihds swehtdeenai, kad dosees atpakaî juhrâ.

Pretalkohola kongresa dalibneeki Antwerpenê.

Myslikum Puders

Latwijas karakugu brauzeens us Sweedriju

X. Muhsu karakugu eskadra, sastahwoscha no admiraltuga „Wirsaitis", semuhdenem „Ronis" ar „Spihdolu" un traleeem — aisschogotajeem „Weesturi" un „Imanta", bija nodomajusi weesoschanâs noluhkâ isbraukt us Sweedriju. Tagad aisbraukschana atlikta lihds 16. sept.

Igaunijas automobilisti Latwijas autosazihkstês.

X. Latwijas republikas autoklubs swehtdeen rihko pehdejâs automobiku ahtruma sazihkstes schini sesonâ. Sazihkstes sahkumâ bija domatas Rigas juhrmalâ gar juhras krastu, bet eekschleetu ministrs sazihkstes juhrmalâ noleedsis. Tagad sazihkstes nolemts sarihkot Widsemes schosejâ starp 28. un 30. klm. Sazihkstes notiks us 1 klm. no lidojoschâ un stahwoschâ starta. Automobilus eedalîs 7 klasês, pehz eepreekschejo sazihkschu parauga. Sazensibâ starp zitu peeteikuschees prahwakâ skaitâ Igaunijas automobilisti ar saweem rekordautomobileem. Starp zitu peedalischotees Igaunijas sawarits, leelais „Renault" automobils, kursch sazensischotees ar muhsu saworitu Schenberga „Alfa Romeo". Bes tam sazihkstê peedalischotees pawasari katastrofu zeetuschais Wulfa „Lasalle" sporta automobils, kuru wadîs Bullens. Sazihkschu sahkums notiks plkst. 11 pr. p. bet pirms tam plkst. 10 wisi dalibneeki sapulzesees Esplanadê, no kureenes sahksees korso brauzeens pa pilsehtu.

Drausmiga spridsinaschanas prahwa Walmeerâ

Pag. gada 9. okt. Otto Purinsch aisgahjis pee sawas lihgawas Gailites us Kauguru pagasta Sapas uhdensdsirnawam. Winsch pee lihgawas uskawejees ilgaki un atgreesees tikai wehlu wakarâ. Nahkot pa zapas — Walmeeras leelzeku, apmehram pus kilometri no dsirnawam, pakalnê us zeka eeraudsijis kahdu tschemodanu. Neko kaunu nenojaudams, Purinsch tschemodanu pazehlis un, lai pahrleezinatos, kas winâ eekschâ, to mehginajis atwehrt. Bet tiklihds tas peeskahrees tschemodana atwehrschanas eerihzei, atskanejis apdullinoschs sprahdseens. Wehlajâ wakara stundâ Sapas dsirnawu eedsihwotaji isdsirduschi sprahdseenu, steiguschees ahrâ un isdsirduschi waidus. Peesteidsotees notikuma weetâ, atklahjees drausmigs skats. Us leelzeka bijuschi redsami ischkaiditi koku gabali, bet leelzeka grahwi gulejis kahds saplosits zilweks, kuru ussihmejuschi par O. Purinu. Pehdejais atradees besjamanas stahwokli, sadragatâm rokam un kahju. Nelaimigam bijusi galigi sakropkota seja un azî eedsihts koka gabals. Zeetusche nekawejoschi nogahdaja slimnizâ, kur, nahkot pee samanas, tas isteiza aisdomas us Kauguru pag. Kalna Erinu saimneeku J. Legsdinu.

Israhdijâs, ka O. Purinsch un J. Legsdinsch abi mihleuschi Gailiti, un tâ ari no sahkuma sagahjusees ar abeem jauneekeem. Abi wini solijuschi to prezet. Beigâs tomehr Gailite iswehlejusees O. Purinu un J. Legsdinu noraidijusi. Schai Gailites iswehlei pretojusees mahsa, kura wairak simpatisejusi Legsdinam un ar to atradusees draudsigos sakaros. Wina ari sinajusi, ka O. Purinsch liktenigâ deenâ apmeklês mahsu, par ko sinojusi Legsdinam. Us aisdomu pamata apzeetinaja Kauguru pag. Kalna Erinu saimneeku J. Legsdinu un Purina lihgawas Gailites mahsu. Abi noseegumâ neatsinâs. Isskratot Legsdina mahjas, atrada plahnus dehlischus, kuri bija lihdsigi teem, no kureem bija isgatawota elles maschina. Atrada ari skaidas un zitas koku materialu atleekas, kas pilnigi lihdsinajâs atrastajâm elles maschinas atleekam. Bes tam Legsdinsch noseeguma nakti nebijis mahjâ, kâ ari newarejis peerahdit, kur bijis. L. gan apgalwoja, ka nakti gulejis us kuhtsaugschas seenâ, bet eepreeksch tur tas nekad nebija gulejis. Schee norahdijumi weda pee pahrleezibas, ka Legsdinsch pastrahdajis drausmigo noseegumu.

Gailiti peerahdijumu truhkuma dehl atswabinaja, bet Legsdinu patureja apzeetinajumâ. Pehdejais tomehr stuhrgalwigi sawu wainu noleedsî. Legsdinsch ir koti attihsitis un spehjigs jauneklis. Winsch isgatawojis wairakus maschinu modelus un jaunisgudrojumus, kadehl ari radâs noteiktas aisdomas, ka winsch konstruejis elles maschinu sawa sahnzensha isnihzinaschanai. Schowasar nomira Legsdina mahte, atteezigâs eestahdes bija dewuschas atlauju mahtes apbedischanas deenâ L. nowest pee winas kapa, no kâ L. atteizâs. Schinis deenâs apgabalteesa isteesâs scho drausmigo leetu. Eet noteiktas baumas, ka Legsdinsch spridsinamâs weelas — pirokslitawota.

Gatawoschanâs us isstahdi

Dobele. Isstahdes komitejas sehdê sch. g. 2. septembrî notika Dobelê, peedalotees 8 weetejo organisaziju un paschwaldibu preekschstahwjeem. Pahrrunaja sch. g. 30. septembrî un 1. oktobrî sarihkojamâs isstahdes organisazijas jautajumus. Sewischki plascha apsolas buht lopkopibas nodaka, jo isstahde saweenota ar lopu tirgu Kreewijai. Ari zitâs nodalâs manama dsihwa peedalischanâs. Pa isstahdes laiku sarihkos slauzeju un araju sazihkstes, kâ ari lauksaimneezibas darba rihku demonstreschanu. Isstahdi sarihko Dobeles pils drupu laukumâ, bet eekschejâs weetas turpat Dobeles pamatskolas ploschajâs telpâs. Lopu notweetoschana pa nakti Dobeles pilsehtas schkuhnos.

Godalgas isneegs semkopibas ministrijas bronsa medaklus, naudas godalgas un diplomus, Semgales laukSaimneezibas zentralbeedribas — selta, sudraba un bronsa medaklus un diplomus, kâ ari weetejo organisaziju balwas.

Isstahdi atklaht nolehma luhgt walsts presidentu.

Lai nerastos trauzejumi kataloga sastahdischanâ, nolehma aisrahdit isstahditajeem, peeteikumus eesuhtit pehz eespehjas drihsumâ. Peeteikumu blankas, ar weetu zenam un ziteem norahdijumeem, dabonamas Jelgawâ, Katolu eelâ Nr. 44, telef. 235. Semgales laukSaimneezibas zentralbeedribâ, un Dobelê, isstahdes birojâ, Pasta eelâ Nr. 1, telef. 48.

Pahrdod slihkuschu un sprahguschu lopu gaku.

Kahrsawas pilsehtas eedsihwotaji eesneguschi walsts eestahdem suhdsibu, ka pilsehtas lopkautuwê neesot nekahdas usraudsibas. Tadehl gatas tirgotaji pahrdodot neween slimu, bet pat sprahguschu lopu gaku: tee pahrdewuschi galâ ari kahdu upê noslihkuschu wehrsi. Suhdsetaji praksa stingru ismeklêschanu „no augschas", jo weetejâ usraudsiba teekot „bremseta" ar weenu otru gatas gabalu, warbuht, daschreis no tahda pascha ne wisai „koschera" lopa.

Polyxo-Brillant
Lietošanas veids: sarivet uz polisuara un pulieret nagus. á Ls 1.— g.

Enkurneeku darbus us nahkoscheem 3 gadeem nosolijusi 5 wihru grupa

Wakardeenas ostas padomes sehdê bij nolikta issole par koku pludinaschanas darbeem us nahkoscheem 3 gadeem. Lihds schim darbi atradâs enkurneeku sekzijas rokâs, kuri atradâs it kâ priwilegetâ stahwoklî. Ari walstij tas bija neisdewigi. Wakar issolê peedalijâs koktirgotaji un 2 saschkehluschos enkurneeku grupas. Koku pludinaschanas darbus par laiku no 1. janwara 1929. g. lihds 1. janwarim 1931. g. nosolija enkurneeki Waiwads, Reekstinsch, Ed. Kalninsch. Seltinsch un Gordins. Nosolitâ zena ir stipri isdewigaka kâ eepreekschejos gados.

Ostas padomei wajadseja ari islemt jautajumu par koku ostas buhwi pee Mangaleem, bet to atlika us wehlaku laiku. Soda naudu par pahrkahpumeem pee koku transporta darbeem atstahja lihdschinejo. B.

Skats no filmas „Behgschana no elles" — no 4. sept. kino „Kapitol".

Galw. lomâs — Agnese Esterhasi, Pauls Heidemans, Schans Murats un Luis Ralfs

Agnese Esterhasi un Pauls Heidemans

Juhrmalas wilzeenu samasinaschana swehtdeenâs

X. Pasascheeru skaitam samasinotees us Rigas juhrmalas dselszela linijas satiksmes resors sahkot ar swehtdeenu **9. septembri pa swehtdeenam atzel sekoschus wilzeenus:**

Starp **Rigu un Dubulteem** wilzeenu Nr. 49 (ateet no Rigas plkst. 8.15), Nr. 73 (12,22), Nr. 95 (16.31), Nr. 101 (18,24), no Dubulteem wilz. Nr. 104 (ateet 19,38), Nr. 108 20.12), Nr. 114 (20,56) un Nr. 124 22,00);

Starp **Rigu un Sloku** wilzeenu Nr. 65, kursch no Rigas ateet plkst. 11,18 un wilzeenu Nr. 136 — ateet no Slokas plkst. 23,47;

Starp **Rigu un Kemereem** wilzeenu Nr. 87 — ateet no Rigas plkst. 14.40 un wilzeenu Nr. 132 — ateet no Kemereem plkst. 22.34.

Sakarâ ar mineto wilzeenu atzelschanu Kemeru—Rigas wilzeens Nr. 102 peeturês' us pusminuti Jmantâ, Sasulaukâ un Tornakalnâ, wilzeens Nr. 112 — Preedainê, Babitê, Jmantâ, Sasulaukâ un Tornakalnâ, bet Slokas wilzeens Nr. 122 Sasulaukâ un Tornakalnâ.

Swarigi grosijumi juhras teesas likumâ

Juhrneezibas departaments isstrahdajis swarigus grosijumus juhras teesas likumâ. Grosijumos paredsets juhrneezibas departamentam teesibas, sasinâ ar kugneezibas nelaimes gadijumu ismekleschanas kolegijas (juhras teesas) preekschsehdetaju nodot kolegijas zaurskatischanai kugneezibas nelaimes gadijumu leetas ari bes eepreekschejas ismekleschanas, ja leeta pehz sawa rakstura prasa steidsamu zaurskatischanu. Schis grosijums sewischki no swara, jo nereti war gaditees, ka weenam no sadursmê zeetuscheem kugeem jaatstahj osta un aisturot to us ilgaku laiku jazeesch saudejumi kâ kuga ihpaschneekam, tâ ari kravas nosuhtitajam. Ari ahrsemês kugu nelaimes gadijumus skata zauri bes eepreekschejas ismekleschanas, ja gadijuma apstahkli to prasa. Lihdsigs gadijums nesen notika ar Latwijas twaikoni „Biruta" Danzigas ostâ. Otrs swarigakais grosijums paredz, ka juhras teesai ir teesiba kolegijas preekschsehdetaja waj wina weetneeka un 2 lozekku sastahwâ lemt par kugneezibas prasijumu eepreekschejo nodroschinajumu neaprobeschotas sumas apmehrâ, noteizot prasitajeem terminu ne ilgaku par 14 deenam prasijuma zelschanai wispahrejâ teesâ. Lehmumi par eepreekschejo prasijumu nodroschinaschanu nebuhs pahrsuhdsami. Likumâ eewests ari grosijums, ka turpmak, lai nenotiktu paralela ismekleschana, nelaimes gadijumus us kuga, kuros kahds no pasascheereem waj kuga personala saudejis dsihwibu, ismeklês tikai juhrneeku darba inspektors. Lihds schim tos ismekleja ari juhras teesa. Ar eewesteem grosijumeem juhras teesas likumâ buhs notwehrsti pastahwoschee truhkumi. B.

Tenisa sazihkstes Zehsis—Smiltene

Zehsu weesî b-bas tenisa kluba spehletaji bija isbrauk. us tenisa sazihkst. Smiltenê. Pirm. deenâ notika kungu weenspehles, bet otrajâ bija paredsetas sazihkstes us Smiltenes tenisa meistarnosaukuma eegutschanu, kâ ari wairakas dubultspehles. Wisus otrâs deenas nodomus isjauza stiprâ leetus gase, kas speeda sazihkschu dalibneekus apmeerinatees ar pirmâs deenas sazihkschu rezultateem. Tee 5:0 par labu zehsneekeem.

Sazihkstes ar ihsu ussrunu atklahja Smiltenes ugunsdsehs. b-ba, pee kuras pastahw weetejâ tenisa nodaka, pr-ks Sihmanis, pehz kam pirmâ pahri satikâs Zehsu meistars J. Kampe ar labako Smiltenes spehletaju E. Todi. Zihna beidsâs ar rezultatu 6:2, 6:2 par labu pirmam. Ari turpmakâs zihnâs uswaru guwa zehsneki — A. Matschs uswareja F. Sihmani ar 3:6,3:6 un 6:2, L. Kampe uswaiza sawu pretineeku Dr. Dunkeri ar 6:0 un 6:2. Wissaistoschakâ zihna norisinajâs starp jaunu, 14 g. w. Smiltenes spehletaju E. Alsiņu un zehsneeku K. Blau'u. Uswaru gan ar 6:2,6:2 guwa pehdejais, tomehr jaunais smilteneetis ar sawu skaisto spehli ispelnijâs publikas aplausus.

Kungu dubultspehlê J. un L. Kampe weiza sawus pretineekus Dr. Dunkeri un E. Todi ar rezultatu 6:2, 6:2.

Starp Leepaju un Kuldigu buhwês dselszelu

X. Dselszelu wirswaldes spezialisti isdarija pehtischanas darbus us Leepajas—Seemupes—Pawilostas—Alschwangas projektejamâs dselszela linijas. Tagad pehtischanas darbi nobeigti un komisija ar materialeem eepasihstinaja dselszelu wirswaldes padomi. Pehz eepasihschanâs ar pehtischanas rezultateem, padome materialus nolehma zaur satiksmes ministri eesneegt ministru kabinetam. No pehdejâ atkarasees lihdsekli isprasischana Saeimâ, buhwes darbu ussahkschanai. Pehtischanas darbu komisija un daudzas organisazijas, ruhpneezibas un tirdsneezibas usnehmumi un paschwaldibas isteikuschas wehleschanas, lai jauno dselszelu buhwê lihds Kuldigai, kas sekmês Kuldigas un apkahrtnes saimneezisko usplaukschanu. Jaunam projektam peekritusi ari dselszelu wirswaldes padome. Pee jaunâ dselszela buhwes darbeem dselszelu wirswalde stahsees nekawejotees pehz lihdsekku atwehleschanas.

Jaunpebalgas dseedaschanas beedribas sarihkotâ teatra israhde A. Brigaderes „Leelais Jums" tehlotaji, × reschisors Rigas Dailes teatra akteers E. Matschs, ++ Seltmata dramatisko kursu absolwente A. Jauntirane un citi.

Tenisa sazihkstes Zehsis—Smiltene dalibneeku grupa.
No kreisâs: pirmâ rindâ — A. Matschs, K. Blaus; otrâ rindâ — Smiltenes ugunsdsehs. b-bas pr-ks Sihmanis, Sarinsch, F. Sihmanis, R. Plosch jkdse, Dr. Dunkers, E. Tods, S. Peterson jkdse, J. Kampe, L. Kampe, A. Paukuls.

Lidotajs Zukurs ar pasaschceri bij. detektiwu Augustu Galdinu pehz sekmigâ lidojuma

Diplomatiskâ tronika

Wakar ministru presidentu apmekleja jauneezeltais Tschekoslowakijas suhtneezibas waditajs Wrabec. Jauneezelto Leetawas suhtni Bronis Dailide sagaida eerodamees Rigâ ap 15. septembri.

Finansu ministrs eepasihstas ar ostu.

Finansu ministrs wakar kopâ ar ostas preekschneeka palihgu Peidi eepasinâs ar ostas stahwokli un jaunisbuhwes darbeem. O.

Tautas labklahjibas ministrs Rubulis atgreesees darbâ.

Wakar eeradees ministrijâ pehz slimoschanas tautas labklahjibas ministrs Rubulis. Wakar ministrs peenehma direktorus un nodalas waditajus, ar kureem tam bija ilgaka saruna. Schodeen ministrs sahks peenemt apmekletajus. O.

Wasaras atpuhtas weetâ nepatikschanâs

Kahdas muhsu kaiminu walsts konsula kundse Jadwiga L. wasaras parasti pawada lauku klusumâ. Ari schowasar wina bija nolehmusi pawadit us laukeem, kadehl jau agrâ pawasari aisbrauza un apmetâs Tukuma aprinkî Amarneeku mahjâs, kur apkahrtne ir idlista meera pilna, kâ radita wasaras atpuhtai. Bet ne katrreis wasarigâ atpuhta lauku klusumâ sasneedsama sawâ pilnigâ nosihmê. Daschreis, neatkarigi no apstahkleem, pawisam nejauschi, rodas nepatihkamas leetas, kas wasarigos preekus issauz. Wasarneeks pehz tam no lauku meera un spehkâ breestoscho druwu slaistuma wairs neko neredz un nedsird. Teeschi tahds nepatihkams gadijeens notizis schowasar ar konsula kundsi. Un schis, zitos apstahkkos warbuht pawisam neeewehrojamais gadijums, kâ konsula kundse pati isteikusees, schoreis winai teescham sabojajis wisu wasaras atpuhtu un meeru. Un teeschi tadehl, ka taz notizis atpuhtas laikâ lauku klusumâ, tahlu prom no pilsehtas trokschna, kur tahdas leetas nemas neiwaretu eedomatees. Leeta ihsuma schahda: L. kundse, aisbrauzot pawasari us laukeem, peenehmusi par kalponi Rigâ kahdu Annu Tschaksti. Tschakste nokalpojusi pee kundzes ilgaku laiku un par winu nebijis eemesls schehlotees. Kahdu deenu wina teikusi, ka jabrauzot us Rigu. Isprasijusi no kundses atlauju un aisbraukusi, no kureenes wairs neatgreesusees, kaut gan solijusees tâs paschas deenas wakarâ buht mahjâs. Pagahjusi apm .nedeka. Kahdu deenu, atgreeschoteez no sawas parastâs rihta pastaigaschanâs, L. kundse neatradusi wairs sawas wehrtsleetas, wairakus briljanta gredsenus, selta ar briljanteem isrotatu pulksteni, pehrku kakla rotu un no skapja wairakas dahrgas kleitas. Mantas bijuschas noslehpumainâ kahrtâ nosagtas. Sweschas personas mahjâs eenahkam mahjas eemihtneeki nemanijuschi. Sahdsiba isdarita daschâs minutês un wehrtsleetas isnemtas no galda atwilktnes, kur tâs bijuschas noselhptas. Saglim wajadsejis buht apstahkku pasinejam. L. par notikuscho tuhlit sinojusi weetejai polizijai, bet meklescham pehz wainigâ palikusi bes resultateem. Wakar Rigas kriminalpolizija nejauschi apzeetinajusi kahdu Katrini Tschaksti bes noteiktas nodarboschanâs un dsihweza weetas ar leelaku saini, kurâ atraduschees wehrtigi apgehrbu gabali un ari wehrtsleetas. Tschakste atsinusees, ka wina apsagusi konsula kundsi L., pee kuras agraki kalpojusi. Wina tikai pee L. darbâ eestahjusees tamdehl, lai issinatu apstahkkus un pehz tam aisejot waretu apsagt. Pee Tschakstes atrastas gandrihs wisas L. kundsei sagtâs mantas un wehrtsleetas, kuras issneegtas atpakal zeetuschai. Tschakste jau wairakas reises sodita. Wina ari Rigâ isdarijusi weselu rindu leelaku sahdsibu. Pee winas atrastas daudz schaubigas mantas, kuras konsula kundse par sawâm neussihmeja. Domajams, ka ari tâs Tschakste eeguwusi noseedsigâ zelâ. Par to mantu eeguhschanu wina wehl pagaidam klusê. Starp atrastâm mantam ir weens selta damu rokas pulksteņs ar saku atmentinu, weens sudraba uspirksts ar burteem A. S., weens sudraba zukurkneebis ar kreewu burteem, balta metala krehjuma kanninza ar usrakstu „Fr. Leman", weens bruhnas ahdas salokamais naudas maziņsch ar sudraba burtu „B" un 2 gihmetnem. Schis mantas apskatamas kriminalpahrwaldes istabâ Nr. 42 no plkst. 9—15.

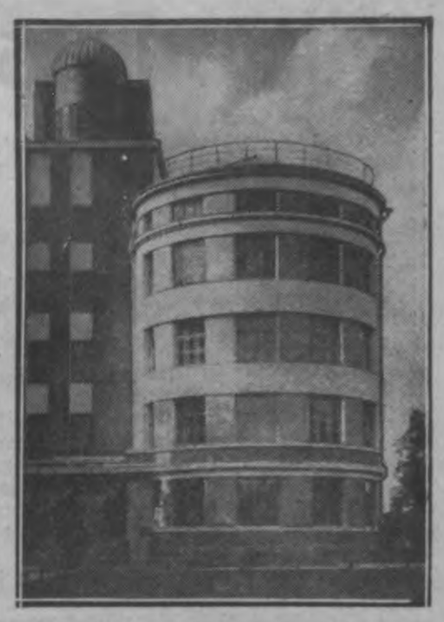

Jaunais stils architekturâ Padomju Kreewijâ
Kahdas mahjibas eestahdes ehka Peterpilî, kuras weids atbilst padomju saweenibas „gorbonim" — ahmuram (ebkâ eegarenâ da ka) un sirpim (apalâ).

Paschnahwiba nerwu dehl

(„Pehdejâ Brihdî" telefonograma.)

Leepajâ, 4. septembrî. Leepajâ kahda K. Slobodkina, kura dsihwo pee saweem wezakeem, Stuhra eelâ 34, paschnahwibas noluhkâ eedsehrusi kahdu nahwigu schkidrumu. Nelaimigo nogahdaja pilsehtas slimnizâ, kur tâ leelâs mokâs wakarâ nomira. Slobodkina jau ilgaku laiku slimojusi ar nerwu lehkmi, kas winai usnahkusi pehz schkirschanâs ar wihru padomju Kreewijâ. Atstahtâ sihmitê S. luhdz neweenu winas nahwê newainot, jo ejot nahwê sareschgitu gimenes apstahkku dehl.

Pehz preekeem mehgina nonahwetees.

(„Pehdejâ Brihdî" telefonograma.)

Leepajâ, 4. septembrî. Kahds Andrejs Leepinsch un Anna Ignak wisu nakti „preezajuschees", pehz kam nonehmuschi ormani un dewuschees us juhrmalu. Peebrauzot pee juhras krasta, Ignak islekusi no pajuhga un metusees juhrâ, lai isdaritu paschnahwibu, kâ wina pati wehlak eezirkni isteikusees. Tuwumâ stahwoschais polizists Ignak no ubdens isvilzis. Eezirkni Ignak sahkusi trakot un winu nahzees sawaldit.

Mariula un Marioriza.
Skats no filmas „Ledus pils", kuru tuwakâ nahkotnê israhdîs Rigâ.

Boksers Tennejs — popularitates upuris.
Kâ sinams, Tennejs Londonâ naw warejis atkratitees no puhla un reporteeru usbahsibas. Schinis deenâs winsch usgehrbis neeemehrotu kostimu, uslizis raga brilles un platmali, bet neskatotees us to winu pat nakts zumsâ pasina un magnijâ gaismâ reporteeri isdarija scho usnehmumu. „Es juhtos", teizis Tennejs, „kâ selta sirsina pudelê".

Pee jaunsalaulato gultas Ledus pilî.
Skats no filmas „Ledus pils", kuru israhdîs tuwakâ nahkotnê Rigâ.

Kokains

Preezigs nabags silku muzâ

Humoreska.

Tas bij eksporta ostâ Bauskâ. Rokas bikschu kahtâs sabahsis, stahweju un swilpoju. Swilpoju un skatijos. Skatijos un preezajos par sewi, ka es jau tik leels isaudsis un wehl neesmu ministrs bijis; preezajos par wisu plascho pasauli, kas tik brihnischkiga, ka muti gribas atplehst lihdz aussim ais brihnumeem.

Pehkschni, es manu, ka mati sahk zeltees stahwu us galwas un pa muguru skraida dreburi. Es skatos un redsu, ka weenai silku muzai paschâ ostas malas kaktâ sahk zeltees us augschu dibens. Man nes kâ eeschahwâs prahtâ, ka tai muzâ kahds dsihws radijums eespundets, peemehram, krokodils, leopards waj pat klaburtschuhska. Tomehr drihz es apkehros, ka tâ wis nebuhs: kas tew silku muzâ tschuhsku gruhdis? Un wehl dsihwu?! Tschuhsku ahda tagad dahrgaka par Jelgawas zukuru. Weens pahris tschuhskahdas kurpju maksâ 90 lati. Un zik tad tâs leelas? — 35. numurs!

To es aptwehru weenâ azumirklî. Otrâ man jau bij skaidrs, kapehz muzai dibens kustas: droschi ween silkes palikuschas wezas, attihstijuschâs gases un tâs zek dibenu gaisâ.

Gasem breesmigs spehks: daschreis tahdas gases zek gaisâ weselas salas, daschreis paker zilwekus un aisweesch us seemeļpolu, kâ toreis to itaku generali Nobili.

Bet ja muzai usspers dibenu, tad tâs silkes prom buhs un walstij saudejums. To newar! Es daudz nedomaju un klaht muzai. Palezos un ussehschos wirsû: weenalga, lai sper us seemeļpolu, ja esmu pelnijis, bet walsts manta nedrihkst ahrâ no muzas kahpt!

Tikko esmu ussehdees, te kahda tumscha balss saka:

„Welns lai rauj, kas te man pa galwu danzo?"

Es pat nesinu, kas to teiza, kâ lai es sinu, kas kuram pa galwu danzo? Dascham tur trihspadsmitais mehnesis, zitam jaunâ bruhtite, bet waj masums pasaulê, kam galwâ wehjsch un loterejas biketes numurs, us kura nekad nekas newar krist, tapehz ka . . . E, waj tad man jasin, kapehz newar krist? Waj tad es kahds krihtschirmju fabrikants? Waj birschas makleris? Tahdeem par krischanu jaruhpejas, ne man!

„Kungs, palaischat nu ahrâ. Otrreis wairs sawu muhschu tâ nedarischu." Skan ta pati tumschâ balss. Muzas dibens salihgojas no gruhdeena.

Es nobahlu kâ kakis mehnesnizâ: ka balss buhs no muzas! Bet waj wezâm silkem ir balss? Warbuht klaburtschuhskas tâ runâ? Behgt, waj palikt par leezineeku kaut kam nepeedsihwotam?

Palikschu! Wehlak wareschu leelitees, ka ari ar mani kautkas pahrdabigs notizis, ja tik tas leopards no muzas mani neaprihs.

Nokahpu nost no muzas. Dibens pazehlâs un gaismâ nahza isspuhruji wihreescha balsi.

„Pehz Apolona juhs wis neisskatatees." Es teizu tai galwai.

„Ja juhs Apolonu meklejat, tad paskatatees, waj naw te kahdâ muzâ blakus. Es nekad neesmu satizis Apolonu, bet waj tad man akurat wisi jasateek, kas te apkahrt blandas?!" Isspuhrusê galwa paskaidroja.

„Ko juhs tur darijât muzâ?" Es jautaju.

„Bikschkit palaisiju . . . Daudz newar turet."

„Wa' traks, ko juhs sakat? Ko juhs tur palaisijât?"

„Muzas seeninas palaisiju . . . Tas tikpat kâ kad silki ehstu. O, leeliska leeta tahda silke. Waj juhs esat ehduschi dsihwu silki?"

„Dsihwu? Ne, kapehz dsihwu? Es esmu ehdis zeptu silki, saku silki, eetaisitu silki; silki ar krehjumu, silki ar kartupeleem . . ."

„Wo, wo, silki ar kartupeleem! Es ari nupat tur ehdu silki ar kartupeleem . . ." Aplaistijâs isspuhruschais.

„Juhs nupat teizât, ka tikai bischkit laisijuschi?"

„Ka tâ palaisijâs, tad domâ, ka ehd silki, bet kad domâ, ka ehd silki, tad nahk prahtâ kartupeli, bet kad nahk prahtâ kartupeli, tad war laisit un domat, ka ehd silki ar kartupeleem."

„Waj tâ war paehst ari?"

„Daschreis war, bet daschreis newar. Schoreis newareja."

„Warbuht, es istrauzeju juhsu maltiti?" Es apjautajos.

„O, ne!" Winsch labsirdigi atbildeja. „Juhs mani neistrauzejât, bet juhs neesat polizists. Paehst waretu tik tad, ja juhs buhtu polizists."

„Kâ tâ?" Es newareju saprast.

„Ja juhs buhtu polizists, tad te nekahda isrunaschanâs nelihdsetu: weenkahrschi mani panemtu un aiswestu kâ brahli uz meerteesu, meerteesâ man peespreestu diwus mehneschus par blandonibu un diwus mehneschus es ehstu zeetuma silki ar kartupeleem kâ ziti kungi. Bet juhs jau neesat polizists . . . Schitahdus plehkas, kâ juhs, tagad wairs polizijâ nepeenem . . ." Isspuhruschais behdigi nobeidza.

„Ko lai dara, ka es tahds padewees, ko polizijâ nepeenemtu." Es teizu.

„Neko newar darit." Isspuhruschais peekrita. „Katram jaapmeerinas ar to, kas winsch ir un kahds winsch ir. Tur neweens naw wainigs, ka juhs tahds neisdewees: masinsch un melns kâ mehslu wabole . . ."

„Atwainojat, kungs, juhs, kâ man leekas, sahkat palikt nepeeklahjigs!" Es winam ussauzu.

„Ak, ja juhs sinatu, jaunais zilwek, ka man tas pilnigi weenaldsigi, waj es peeklahjigs, waj nepeeklahjigs." Isspuhruschais atteiza. „Un tagad paejat sahnus, man uz to buli jaspiauj, kur juhs stahwat."

Nu es wairs nenozeetos: pazehlu duhri un eekleedsos:

„Nolahdets ar weenu azi, tas tatschu par daudz! . . ."

„Esat rahms, tas nemas naw daudz. Juhs, jaunais zilwek, stahwat pa wehjam un man, pateesibâ, naw isdewigi spraut pret wehju. Tas prasa leelu peepuhleschanos. Paejat sahnus!" Teiza wihrelis muzâ.

Jaa.sihstas, es pagahju sahnus.

„Kas juhs tahds ihsti esat?" Es winam jautaju.

„Hm, kas es esmu?" Pawihpsnaja wihrelis. „Es esmu riktigs pilsonis. Man tik naw pastahwigas dsihwes weetas un pasi lai es nekad nenehsaju lihdz. Pase pilsonim nemas naw wajadsiga. Pase wajadsiga polizijai. Lai to nehsâ tas, kam winu wajag!" Winsch teiza.

„Bet wahrds tatschu jums ir kahds nebuht?" Es to pratinaju tahlak.

„Man nekahdu wahrdu newajag: es neesmu prezejees. Teem wajag wahrdus, kas prezejuschees." Wihrelis atbilde.

Sawadi, kapehz teem, kas prezejuschees, wajag wahrdu, bet neprezejeem ne?" Es mekleju skaidribu.

„Teem wajag wahrdu. Zitadi seewa newarès neka paprasit krodsneekam, waj tur naw bijis winas laulats draugs." Atbildeja sweschais.

„Waj juhs nakti ari pawadat schat muzâ?" Es winam jautaju tahlak.

„Ne katrreis: siltâ laikâ es labak guku Wehrmana dahrsâ pee rosem. Kad lihst leetus, tad gan guku schat muzâ . . ." Winsch paskaidroja, bet es nerimos isproschnat sawado zilweku:

„Interesanti, kâ juhs gulat muzâ: stahwus, waj tupus? Issteeptees tatschu tur newar?"

„Waj tad es kahds sirgs, ka stahwus gulejschu? Wakarâ muzu apgahschu un guku kâ kungs." Winsch teiza.

„Bet no ka juhs pahrteekat, ja drihkstu waizat?" Es tam usplijos ar jaunu jautajumu.

„Es tatschu jums teizu: laisos. Bet kad slahpst, eju pee kahda pumpja. Silku muzâs schampaneescha naw. Bes tam, kad ar buhtu, schampaneetis man neder: kad schampaneescha pudeli atkorkê, tad korkim wajag sprahgt greestos, bet te, kâ redsat, nekahdu greestu naw." Isstahstija sweschais.

„Warbuht, es drihkstu jums eedot weenu latu?" Es bailigi bahsu roku kabatâ.

„Luhdzu, te buhs juhsu maks, eedodat. Pateesibâ atradejam peenahkas treschâ dalâ . . ." To teikdams, sweschais pasneedza man mamu naudas maku.

Es isbrihnâ isplehtu azis:

„Kur juhs to atradât?"

„Tur, kur juhs to bijât atstahjuschi: juhsu bikschu kabatâ." Winsch weenkahrschi paskaidroja.

„Es brihnos, kapehz juhs nepaturejât wisu maku, ja jums tik weikli isdewâs to eeguht, kamehr mehs te runajâm." Es isteizu sawas domas.

„Ja juhs nebuhtu eeninejuschees par to latu, esat bes behdam, maku es buhtu paturejis. Man weenam kungam te tuwumâ jaatdod parads. Wakar winsch man tâ gahsa pa muguru, ka speeki pahrlausa, bet tahds speekis tagad maksâ diwpadsmit latus. Ar kaut kahdu koka gabalu wehl neweens man naw eedroschinajees eesist! Schitam bij sudraba rokturis. Tas ari nahks us 30 latu, bet tas man naw jasamaksâ: to kungs ezbahsa kabatâ un aismuka. Laikam domaja, ka man mahjâ speekis bes rokturâ un man tahdu krahmu wajag!"

Schitas zilweks man noteikti sahka patikt.

„Waj sinat ko," — es winam teizu, — „nahkat man lihdz. Es juhs nodoschu senatnes peeminekļu waldei kâ weenigo, ko man gadijees sastapt, kas maksâ paradus. Un wehl kahdus paradus?!"

„Nepuhlatees, jaunais zilwek!" Bija meeriga atbilde. „Ihstam senatnes peeminekļim ta walde pati eet klaht un ja wina wehl nenahk, tad, redsams, es neesmu ihsts senatnes peeminekļis."

„Sakeet man atklahti, waj es neka newaru darit jums par labu?" Es jautaju.

„Sawads jautajums!" — Pasmehjâs wihrs muzâ. „Pateesibâ juhs man neka newarat darit par sliktu, bet ja jums patihk, aiskrejat pehz awises. Sen neesmu lasijis. Gribas sinat, kâ klahjas kineescheem, ko dara Palestinâ."

„Sawadi, waj tad par paschu mahjam juhs nemaz neinteresejatees?" Es nenozeetos pajautajis.

„Ko nu par paschu mahjam." Atteiza wihrelis. „Mehs te dsihwojam kâ neeres taukos. Waj mums ka truhkst, waj mums ka wajag?!"

Tas nu bij kas neeespehjams! Ahtri dewos pehz awises. Man bij ta pahrleeziba, ka ustrauzoschâs awischu sensazijas par issaimneekotees fondeem, istukschotâm kasem, wiltotâm wehstulem un daschâm plaukam zeenijamos gihmjos iskustinâs schî sawadneeka leelisko lihdzswaru.

Lai nebuhtu garlaizigi lasit plikas awises, pakehru lihdz ari weenu „dsidro" un pahris jakts desas.

„A-ha, schnabis naw smahdejams, bet kam tik daudz uskoschamo?! Tâ juhs muhs wisus isputinajat ar sawu isschkehrdibu!" Tâ mani sanehma wihrelis no muzas.

Nu winsch bij israhpees Deewa gaismâ un, bes pahrspihlejuma jasaka, wina skrandas bij leeliskas! Weetam pat rehgojâs ahrâ kaila meesa ar leesmojoschu sirschu un skuhpstâ saweenotu luhpu tetowejumeem.

„Jums nepatihk mans kostims?" Winsch apprasijâs, eewehrojis, ar kahdu sinkahri es to apbrihnoju. „Atwainojat," winsch turpinaja, „ka neesmu fraukâ, bet es neka nesinaju par juhsu eeraschanos un tapehz wakar fraku nodewu masgaschanâ pee Zwanzigera. Prosit!"

Tad, sahlitê islaiduschees, sahkâm pahrschkirstit awises. Weetejâm sinam winsch nepeegreesa nekahdu wehribu. Tâs winam neekristeja. Tikai weenreis winsch nopreezajâs, nejauschi usduhrees ahrsemju nodalâ us sinojumu no Rigas „Ahrlaulibas behrns patrepê".

„Skat, zik skaistu wahrdu isgudrojuschi atnadewinu Maiga Politika. Lai teemekrots

wahrds." Winsch teiza. „Tahdu nebuhtu kauns pat walsts radiofonâ pasinot, lai pasaule redz, ka mehs neesam wis nekahdi meschoni."

Pehz tam winsch atkal nogrima ahrsemju sinâs. Loti interesejâs par Kelloga meera pakta parakstischanas zeremoniju Wersaitas pogukū sahlê un par Wahzijas jauno kreiseri „Zeringen", ko war wadit bes ekipaschas — tikai pa radio ween.

„Ja," wihrelis domigi teiza, „meers tagad, kâ leekas, nodroschinats un buhs ilgstoschs. Warbuht, ka ir jau sahkusees 1000 gadu meera walsts, par kuru Bibele stahsta..."

„Waj tad par muhsu eeksschejo politiku jums neka naw ko teikt? Par partiju plehschanos un sawstarpejo kengaschanos Saeimas wehleschanam tuwojotees?" Es winam noprasiju skaidri un gaischi.

„Ne, par to gan man naw ko teikt. Un ja par warem juhs speeschat mani teikt ko par to, tad man jasaka, tikai weens: es te nekahdu plehschanos un sawstarpeju kengaschanos neesmu manijis. Man pat schkeet, ka ta ir tikai juhsu paschu fantasija un tas zekas no nerwu slimibam. Wajag dsihwot wairak pa swaigu gaisu, walkat weeglas drehbes, gulet pee waleja loga, weenu wahrdu sakot, dsihwot apmehram tâ, kâ es to daru un juhsu nerwi buhs weseli kâ pinekli, ar ko sirgus sapin, un juhs nemanisat ne plehschanos, ne kengaschanos, bet tikai wareno sauli, besgaligo debesi isplaitijumu un romantiski nostanotâs swaigsnes!" Patetiski nobeidza wihrelis no muzas un wina sejâ atmirdza deewischks meers.

„Labi, juhs runajat par swaigsnem, par winu romantisko mirdsumu, bet waj juhs nesinat, ka ari starp swaigsnem ir kara, mihlas un zitu zilwezisko kaislibu pahrstahwji, kâ: Marss, Wenus u. t. t.?"

Mans prowokatoriskais jautajums winu nebuht neissita no sleedem. Mihkli paismaidijis, winsch atbildeja:

„Ja neskatas teleskopâ, tad juhsu Marss un Wenus ir masas mirdsoschas punktinas, un wairak nekas. Neskatatee ar wairojamâm glahsem us tahdâm leetam, no kâ jums bail un tas ir wiss!"

Warbuht ilgi mehs wehl buhtu tâ runajuschi, bet muhs istrauzeja lokomotiwes sweedseens. Tuwojâs pretschu wilzeens.

„Japaeet sahnus: mu wini te sahks strahdat wisadus waras darbus ar kokeem, muzam un maiseem." Teiza wihrs no muzas.

Es zehlos, lai paeetu nost lihdz ar wihru, bet wina wairs nebij. Sauzu, neatsauzâs. Sahku meklet starp muzam, — neatradu. Winsch bij tâ pagahjis sahnus, ka likâs kâ aka eekriitis.

Waretu pat domat, ka schis preezigais nabags silku muzâ ir mans sapnis, ja turpat nemehtatos „dsidrâ" pudele un desas galini. Bet ko war sinat schajos korupzijas laikos: warbuht to „dsidro" esmu isdzehris un desas apehdis weens pats — bes tâ nabaga no muzas? Tas nu gan nebuhtu smuki, bet schajos panamu laikos . . . waj sinat, tas ir pilnigi eespehjams!

Kokains.

Rigas sinas

Jauns Leetawas wizekonsuls.

Ministru kabinets peeschkihra ekſekwaturu jauneezeltam Leetawas wizekonsulam Daugawpili Piwelag Gausig.

Wakardeenas sehdê uſ pascha luhgumu atſwabinaja no amata muhſu goda konſulu Sagrebâ Lubomiru Kosiru.

Naudas pahrwedumi pa telegrafu uſ Somiju.

Ar 1. septembri Latwijas pasta eestahdes peenem telegrafiſkus naudas pahrwedumus uſ Somiju. A.

Waldibas pabalſti ſlimeem un nespehjigeem dſelſszeknekeem.

Ministru kabinets peespreeda weenreiſeju pabalſtu 100 latu apmehrâ dſelſszeku darbineekeem J. Schagaram un Julijai Aſeiman-Pirmais naw wairs deenestam derigs ſawa leelâ wezuma dehl (pahri 70 gadeem) un rehz darba atſtahſchanas neſanem perſiju, otrâ ilgaku laiku ſlimo ar tuberkuloſi.

Latwijas un Igaunijas ſatikſmê atzelta ſertifikatu weſeſchana.

Latwijas un Igaunijas waldibas weenojuſchâs atteiktees no iſzelſchanâs apleezibu, reſp. ſertifikatu obligatoriſkâs diplomatiſkâs waj konſularâs wiſeſchanas ſawſtarpejâ preetſchu apmainâ.

Kas war buht drogu weikalu ihpaſchneekiem.

Ministru kabinets wakar peenehma pahrgroſijumus likumâ par tirgoſchanos ar ahrſteezifkeem lihdſekleem ahrpus apteekam. Pehz peenemteem pahrgroſijumeem turpmak par drogu weikalu ihpaſchneekeem warês buht tikai Latwijas pilſoni ar pilnu pamatſkolas kursa iſglihtibu un trihs gadu drogiſta mahzekla praksi. Iſnehmumâ weidâ par drogu weikalu ihpaſchneekeem peelaiſchami farmazijas waldê lihdſ ſchim regiſtretee apteekaru mahzekli.

Pahrmainas tkeſneſchu ſastahwâ.

Ar ministru kabineta lehmumu Latgales apgabalteesas lozeklis P. Blukis eezelts par teesas palatas lozekli. — Jaunais teesas palatas lozeklis 45 gadus wezs un beidſis kara juridiſko akademiju Kreewijâ, pehz kam darbojees kâ kara iſmekleſchanas teesnefis, kara ſwarigu leetu iſmekleſchanas teesnefis, kara apgabala teesnefis. Wladiwoſtokas Merkulowa waldibâ eenehmis eekſchleetu ministrijas departamenta waditaja weetu, bet Sibirijas nowada demokratiſkâ republikâ — eekſchleetu ministra weetu. Pehz atgreeſchanâs Latwijâ 1.925. gadâ, pirmâ laikâ ſtrahdajis kara teeſâ.

Pabalſti kugu pirkſchanai.

Wakar Hipoteku bankas kugneezibas aiſdewumu komiſija peeſpreeda firmai „Dſchems Siring", tahlbrauzeju kapteinim Freimanim un kugu ageniam Grinwaldam, katram aiſdewumu lihdſ 30 proz. no widejâ leeluma kuga wehrtibas. Firmai „Dſchems Siring" jau peeder 2 twaikoni: „Latwis" un „Lihdums". Wairakus luhgumus dehl aiſdewuma komiſija noraidija.

Kam peeſchkirti dſihwokli pilſehtas blokehkâ.

Dſihwokku krîſes apkaroſchanas komiſija eeſkaitijuſi pirmâ kategorijâ kâ neapſchaubamus pretendentus uſ dſihwokleem jaunajâ pilſehtas blokehkâ ſekoſchas perſonas: Annu Klawin, Haimu Metingeri, Jahni [illegible]eju, Wili Peterſonu, Hirſchu Munizu un [illegible]olfu Kahpoſtinu. Pahrejos dſihwoklus peeſchkirs iſloſes kahrtibâ. Iſloſê peelaidîs tikai dauds-behrnu gimenes, kureem naw paſcheem ſawu dſihwokku, un kuri mitinâs ſadzeeſtâs telpâs. Dſihwokku pretendentu dſihwokku apſtahklus pahrbaudîs ſewiſchka komiſija, pehz kam tikai noturês iſloſi. —rs.

Kreewi praſa naudu agronomiſkai palihdſibai.

Dep. Tichonizkis, kâ kreewu lauksaimneezibas beedribu zentralâs ſaweenibas preekſchſehdetajs, greeſees pee ſemkopibas ministrijas ar luhgumu, peeſchkirt minetai ſaweenibai 17.000 ls, nemot tos no Latgales lauksaimneezibas beedribu ſaweenibai peeſchkirtâ pabalſta, agronomiſkâs palihdſibas ſneegſchanai Latgalê. Sakarâ ar to min. kabinets uſdewis ſemkopibas ministrim nahkt ſchajâ leetâ ar atteezigu preekſchlikumu. —rs.

Lidotaju konferenze.

Amerikanu ſuhtneeziba peeſuhtijuſi ahrleetu ministrijai uſaizinajumu Latwijas privateem lidotajeem peedalitees privatlidotaju konferenzê, kura no [illegible]iks Waſchingtonâ dezembra mehneſî. Kongreſâ peedalitees uſaizina Latwijas lidmaſchinu ruhpneezibas, lidotaju ſaweenibu un weetejo lidotaju organiſaziju preekſchſtahwjus.

Leelee winneſti.

Latwijas Sarkanâ Krusta loterejas Nr. 14 peektâs klaſes iſloſe ſahkâs wakar. 200 ls krita uſ Nr. Nr. 4680, 10846, 16405, 46270, 61335, 87099, 111117, 128340; 100 ls uſ Nr. Nr. 10018, 15040, 48977, 49937, 83273.

Riga dibina ſeewEeſchu mahjkalpotaju arteli.

x. Latwju ſeewEeſchu apſweeniba paſchlaik ſtahjuſees pee ſeewEeſchu mahjkalpotaju artela dibinaſchanas. Artelî peenems wiſada darba pratejas un kâ atbildigas darbineezes artelis ceteiks darba dewejeem. Artelis darba dewejeem peedahwâs kalpones, welas maſgatajas, ſaimneezes daſchadâm ſwinibam, wehſjulu iſnehſatajas un t. t. Beedrenes arſchejeem ſtuhreem uſſihmeti 2 linu ſaiſchki, bet wirs wairoga kruſteniſki eeweetots ſeedoſchs lins un nogatawojuſees lina galwina. Bauſkas apr. gehrbona projektu iſſtrahdajis aprinka waldes preekſchſehdetajs R. Kuikulits. Wairogs, pamatkrahſâs horizontali dalîts 2 dalâs (12:8) apakſchâ ſalſch, augſchâ ſudraba. Pahri wairogam pa widu eet ſelta kweeſchu wahrpa, kurai jaſimbolizê Bauſkas aprinka kweeſchu bagatibai. Pahri ſalam laukumam — Semgales lihdſenumam tek ſudrabota ſtraume. Leelupe, Muſas un Memeles upes. Sudraba nodalijumâ wairoga labajâ ſtuhrî, Bauſkas pilſehtas gehrbons. **Walkas** apr.: wapenî uſ nazionalâ karoga fona pazelta brunineeka roka ar ſobenu. Apkahrt rokai 3 ſwaigſnes. Gehrbona ſimbols perſonifizê gatawibu zihnitees un aiſſtahwet taiſnibu un teeſibas. Wehſturiſkee notikumi un Seemeklatwijas zihnas ir noſtahdijuſchi Walkas aprinki walſts un kulturas ſagrupoſtena lomâ. **Jaunlatgales** aprinka gehrbona projektu ſihmejis apr. preekſchneeka palihgs J. Deſchna: Wioletâ fonâ ſpihlu orkls (ragainis) ar trim linu ſeedineem. **Reſeknes** apr.: ſeltaſelta wahrpas — juniti, iſplehſtâm wahrpinam uſ augſchu, un ſudraba dſiju kamolu wahrpinu ſtarpâ. **Jekabpils** apr.: Staburaga attehls, kurſch daudſinats wairak gadu ſimtenus. Projektu apr. waldê naw iſſtrahdajuſi, tikai iſteikuſi ſawu wehleſchanos redſet heraldiſkâs komit. noteiktâ aprinka gehrbont klintsragu, uſ tâ 1 ſkuju un 1 lapu koks. Skuju kokam 3 ſaru poſmi — 3 aprinku pilſehtas; lapu kokam 19 lapas — 19 aprinka pagaſti. **Madonas** apr.: wairogs, nazion. rakſtos iſrotatâm malam. Wairogâ — oſols, kâ ſtipruma ſimbols, tam weenâ puſê gows, otrâ — ſirgs, apakſchâ upes ſtraume — Aiweekſte. Gehrbona projektu aprinka waldê ſewiſchki neaiſſtahw, un aiſrahda heraldiſkai komitejai uſ zitâm aprinka ihpatnibam — Gaiſina kolnu u. z. Zehſu aprinka gehrbonî bet no 1920. g. ſtrahdâ nepahrtraukti Rigas galwenâ paſtâ. A.

Soditi darba deweji.

13. eezirkna meerteeſneſis ſodijis Urlowſka koku ſahgetawas waditaju H. Eſpu ar 20 ls leelu naudas ſodu jeb 5 deenam areſtu par darba likuma pahrkahpumeem. 7. eezirkna meerteeſneſis ſodijis ar 25 ls jeb 7 deenam areſta par darba likuma pahrkahpumu J. Moſinu, deſu darbnizas waditaju. O.

Iſtrauzeti „pahriſchi".

Aiſpagahjuſcho nakti polizija iſdarijuſi plaſchas kontroles Rigas mebeleiâs iſtabâs, meklejot pehz reibinoſcheem dſehreeneem. „Rojal" mebeletâs iſtabâs, L. Kehninu eelâ, reibinoſchi dſehreeni naw atraſti, bet gan wairakos numuros pahriſchi, kuri peekopuſchi netiklibu. Pret mebeleto iſtabu ihpaſchneeku Freibergu ſaſtahdits protokols, ſauſchanai pee atbildibas par netiklibas peelauſchanu mebeletâs iſtabâs. Schis gadijeens naw pirmais, kad „Rojal" mebeletâs iſtabâs atraſti iſwirtuki.

Trokſchnains ſtudents.

Saſtahdits protokols pret ſtudentu H. M. no Stabu eelas, Fridrichu Burhardu no Dubultteem, Dahrſu eelâ 13-15, un Kriſtapu Dellingu no Maiſnizas eelas 12, par to, ka tee buhdami eereibuſchâ ſtahwoklî, trokſchnojuſchi, aiſtikuſchi garamgahjejus un kahwuſcheeg Bulduros uſ eelas.

Seeweeſchu konferenzi

ſaſauz Latwijas ſeeweeſchu organiſazijas pagaidu padome ſwehtdeen, 9. ſept., plkſt. 10 rihtâ Seeweeſchu Palihdſibas Korpuſa telpâs, Blaumana eelâ 19. Deenaskahrtibâ referati: 1) Repeezeeſchamee ziwillikumu groſijumi — adw. O. Kempel, 2) Seeweete un walſts ſaimneezigâ politika — E. Albertin, 3) Seeweete walſts labeerihzibas darbâ — B. Pihpin, 4) Likumdoſchana un likumu peeleetoſchana — M. Salnais, 5) Saeimas wehleſchanu technika — E. Albertin, 6) Seeweeſchu organiſaziju taktika Saeimaz wehleſchanâs — M. Salnais.

Nazionalais teatris

Treſchdeen, 5. ſept., plkſt. pus 8 wakarâ, J. Raina „Rigas ragana". Zeturtdeen, 6. ſept., plkſt. pus 8 wak., tautas iſrahdê „Saſa". Peektdeen, 7. ſept., plkſt. pus 8 wakarâ intereſanta nowitate — Bela Schenes komedija „Mihlas rotaļa" Biletes jau daburjamas.

Dailes teatrs.

Treſchdeen, 5. ſeptembrî, plkſt. 8 wak. „Schweiks dſihwo ſweiks". Zeturtdeen, 6. ſeptembrî, plkſt. pus 8 wak. pirmo reiſi Fr. Schillera tragedija „Don Karloſs". Galwenâs lomâs Ed. Smilgis, T. Lahzis, J. Simſons, K. Weizs, Emilija Weeſtur, Alma Maiſchs u. z. Peektdeen, 7. ſept. plkſt. pus 8 wak. „Schweiks dſihwo ſweiks".

Rigas pilſehtas palihgſkolâ.

Terbatas eelâ 15-17, 6. ſtahwâ, mahzibas ſahkſees 10. ſept. plkſt. 9 no rihta. Iſnemti teek garigi maſak attihſtiti behrni, dſirdi ſaudejuſchee (katurlee) un ar iſrunas truhkumeem (ſtoſtoſchee, ſchkupſtoſchee u. z. t.).

Skolas pahrſinis W. Schnore

R. L. B. Walodneezibas nod. ſehde

buhs zeturtdeen, 6. ſept., no 6—8 wak.

Rigas pilſ. 3. pamatſkolâ,

Saku eelâ, mahzibas ſahkums 10. ſept. plkſt. 9 rihtâ. Jaunu un lihdſſchinejo kolenu peeteikſchana ikdeenas no plkſt. 11—1 un no 6—7 wak. ſkolâ.

J. m. angļu walodas institutâ

Raina bulw. 29, jaunu klauſitaju (eeſahzeju un ar preekſchſtaſchanam) regiſtreſchana notiks no 6.—8. ſept. no plkſt. 4—7 p. p. Pahrhaudijumi no 10—15 un mahzibu ſahkums 17. ſept.

Pirmâ augſtſkolas rektora prof. E. Felſberga iſwadiſchana uſ pehdejo dusu

Wakar atkal guldija Meſcha kapu baltajâs ſmiltîs weenu no muhſu akademiſkâs ſaimes labakeem lozekleem — prof. E. Felsbergu. Plkſt. 3 uſ Mahras baſnizu, kurâ noweetots ſahrks ar nelaika mirſtigâm atleekam, dodas muhſu akademiſkâ ſaime, ſtudejoſchâ jaunatne, waldibas pahrſtahwji, Saeimas lozekli, ſabeedriſki darbineeki un leels pulks pawaditaju. Iſwadiſchanas zeremoniju eſwada ar korali „Mihlſch draugs kad ſpeeki leek pee malas", pehz kam ſehru runu ſaka mahz. E. Bergs, zildinadams nelaika leelos nopelnus latweeſchu labâ. Pehz runas luhgſchanu pee ſahrka notura mahz. doz. L. Behrſinſch, tad nodſeed korali „Mehs tewi nekawejam" un — ſtudenti panem uſ rokam ſahrku ar ſawa profeſora atdſiſuſchâm meeſam un ſwinigâ gahjeenâ iſnes to no baſnizas un uſleek uſ ſehru wahgeem, lai dotos pehdejâ gaitâ uſ Meſcha kapeem. Pee Univerſitates ſehru gahjeens apſtahjas, kur preſidiju konwenta koris nodſeed ſehru dſeeſmu. Tahlakâ gahjeenâ ſehru gahjeens apſtahjas pee „Lettonijas" konwenta telpam, Waldemara eelâ, lai pehz tam neapſtahdamees dotos uſ pehdejo mehrki — Meſcha kapeem. Gahjeena preekſchgalâ nes korporaziju ſehru plihwurk tihtos karogus. Tiekoh gahjeens parahdas kapu wahrtu preekſchâ, atſkan ſchehlas ſwanu ſkanas, kuras nerimſtas, kamehr ſahrku nolaiſch kapâ. Pee atwehrtâ kapa ſtudentu koris nodſeed „Tur augſchâ aiſ ſwaigſnem", kas ſwinigi iſſkan pelekajâ wakara krehſlâ. Tad doz. L. Behrſinſch ſaka kapa runu, ſkaiſtos wahrdos rakſturodams nelaiki kâ zilweku, ſinatneeku un ſaimnieku. Sawas runas pamatâ doz. L. Behrſinſch leek wahrdus, kas ſirmâ ſenatnê rakſtiti no apuſtuleem kahdai korinteeſchu draudſei: „Waj juhs neſinat, ka wiſi eet ſtadionâ, kur wiſi gan ſkreen, bet weens tikai ſanem godalgu." Ari nelaikis ir bijis tahds dſihwes zela ſkrehjejs, kurſch tomehr eegutwis newis weenu, bet wairakas godalgas. Tâs ir wina darba rezultati, kas winu noſtahdija kâ labako muhſu akademiſkâs ſaimes preekſchgalâ. Winam bija dota eeſpehja mahzit muhſu jaunatni un rahdit tai ſenâs mahkſlas leelos dailumus — buht paſcheem daiſeem un labeem ſawâ dſihwê un darbos. Nowehl neatlaidigajam un zentigajam darbineekam weeglu atduſu baltajâs dſintenes ſmiltîs ſem Latwijas debeſim, kuru winſch nekad nekad nebieja beidſis mihlet. Tad mahzitajs E. Bergs nodod nelaika mirſtigâs atleekas ſemes klehpim, teikdams ſwehtiſchanas wahrdus un uſmet uſ ſarkka mitrâs ſmilſchu ſaujas. Waleja kapa univerſitates wahrdâ atwadas no ſawa pirmâ rektora un ilggadigâ profeſora augſtſkolas rektors prof. M. Sihle. „Skaiſta bija aiſgahjeja dſihwe", ſaka prof. M. Sihle, „jo tajâ waldija muhſchigas mahkſlas dailums. Wina dſihwes mehrkis bija — pazelt ſawas tautas garigo un etiſko lihmeni wiſaugſtaki. Sakot pehdejâs ardeewas, noleek uſ kapa krahſchnu wainagu. Tad ſtudentu koris nodſeed „Integer Witae". Pehz dſeeſmas nelaika dſihwes beedre un behrni, atwadotees no ſawa tehwa un aiſgahdneeka, uſmet pehdejâs ſmilſchu ſaujas uſ ſahrka. To dara ari ziti nelaika peederigee, tuwineeki un darba beedri. Atſkan koralis „Deews ar tewi, zelſch kam galâ" un kaps aiſweras. Pahr to drihſ pazelas dſintenes dſelteno ſmilſchu kopina. Pee aiſwehrtâ kapa waldibas wahrdâ no nelaika atwadas un to ſumina iſjuſtâ runâ iſglihtibas ministrs prof. A. Tentelis. Iſſakot pehdejâs ardeewas un pateizibu par to darbu, ko winſch darijis Latwijas labâ, ministrs noleek uſ kapa krahſchnu wainagu walſts krahſâs. Tad no nelaika atwadas wina tuwakais darba beedris prof. J. Plahkis, kurſch runâ filologijas fakultates wahrdâ. Garakâ runâ winſch zildina nelaika leelos nopelnus ſinatnes un mahkſlas laukâ, likdams wiſu wina dſihwi par paraugu, kuru peepildit ir ſkaiſtakais muhſcha noſlehgums. Krahſchnu wainagu uſ kapa noleek „Lettonijas" wizeſeniors Bruhwers, preſidiju konwenta ſeniors Spilwe, ſtudenſchu korporazijas „Dſintra" ſeniore Oſolin, „Daugaweetes", „Imerijas" ſtudenſchu preſidiju konwenta preekſchſtahwes tâpat noleek krahſchnus wainagus un ſaka ſiltus atwadiſchanâs wahrdus. Wehl garakâ runâ zildina nelaiki mahkſlas akademijas rektors prof. W. Purwits un daudſi ziti, kuri noleek krahſchnus wainagus, tâ kâ dſeltenâ ſmilſchu kopina pahrwehrſchas ſeedoſchâ puku kalnâ. Drihſ wakara krehſla, kâ peleki auti, eetin kapa kalninu, ap kuru, kâ goda ſardſê, noſtahjuſchâs ſlaidâs preedes, kuru galotnes ſchalz nerimſtoſchu ſehru dſeeſmu, kâ atgahdinadamas, ka ſche atdusas tik daudſi muhſu labakee, kuru dſihwe bijuſi weltita ſawai tautai un tehwijai. —rs.

Jaunas grahmatas pamatſkolam.

Ed Ramats. Muſikas pamatmahziba		Ls 1.—
A Salinſch. Matematika 1. d. Pamatſkolas 1. klaſei		„ 1.—
A Salinſch. Matematika 2. d. Pamatſkolas 2 klaſei		„ 1.—
A Salinſch Matematika 3. d. Pamatſkolas 3. klaſei		„ 1.—

Atrodas drukâ un tuwakâs deenâs iſnahks:

A. Salinſch Matematika 4. d. Pamatſkolas 4 klaſei. Weniga matematikas grahmata, ſaſtahdita pehz jaunâs progr., kurâ eetilpſt **ari geometrija**	„ 1.20
A. Melnalkſne Ich ſoreche deutſch (Vorſtufe zu „Mein Leſebuch".) Wācu valodas mācība 2. klaſei, ſaſtahdīta pēc jaunās programas ar krāſainām iluſtrācijām.	
A. Melnalkſne. Mein Leſebuch 1. Jauns pahrlab. iſdewums ſakarâ ar ſchagada jauno programu.	

Nupat kâ iſnahza:

J Saulits. Gaiſa ahbeze. Skaiſta pirmmahzibas grahmata mahjas behrneem. Ar Ed. Brenzena 30 iluſtrazijam krahſâs	—.50

Iſdewejs: J. Roſe, Rigâ, Kr. Barona eelâ Nr. 5, tahlrunis 27436

Prowinze

Pabalſti tautas namu buhwei.

Wakar ministru kabinets uſ ſtarpreſoru komiſijas preekſchlikumu peeſchkihra pabalſtus tautas namu buhwei ſekoſchâm organiſazijam: Burtneeku lauksk. koop. — 2000 ls, kom. ſab. „Matiſu tautas nams" — 3000 ls, „Latgales tautas pilſ" — 20.000 ls, Jaunpeebalgas lauksk. b-bai — 500, Drustu weeſ. b-bai — 2000, Daudſewas ſaw. b-bai — 2500, Miſas lauksk. b-bai — 4000, Auzes b-bu apw. „Auſma" — 5000, Ludſas Latgales kult. weiz. b-bai — 20.000, Ainaſchu kult. b-bai — 20.000, Walgundes ſadr. b-bai „Upeneeki" — 5000, Jaunlatgales lauksk. un Latw. kult. weiz. b-bai — 10.000, Smahrdes pag. — 10.000, Schwahrdes iſgl. b-bai — 6000, Zeezeres tautas nama b-bai — 2000, Latw. kult. weizin. b-bai Skrundaleenes nodaļai — 3000, Kaletu ſaweeſ. b-bai — 4000, Widriſchu lauksk. b-bai — 4000, Stukmanu kult. b-bai — 2500, Ludſas latgal. kult. weiz. b-bai Buridanu nod. — 2500, Sehjas kult. weiz. b-bai — 5000, Laſdones beſmaksas bibliotekas b-bai — 2000, Ungurmuiſchas lauksk. b-bai „Ruhkis" — 2000, Walſts un paſchw. darb. ſaw. — 10.000, Wentspils ruhpn. b-bai — 10.000 un Leelwahrdes tautas nama b-bai — 3000 ls.

Paſchwaldibas teeſibu ignoreſchana.

Madona. Saſſanâ ar pilſehtas domes lehmumu, jau otru gadu pilſehtâ paſtahw tikai weena dſehreenu pahrdotawa promneſchanai. Neſen nodoklu departaments, neſakotees uſ domes noraidoſcho lehmumu, bija iſdewis atlauju kahdam Breedim otrâs dſehreenu pahrdataſas atwehrſchanai, kurſch to ari jau paſteidſees atwehrt. Bet pa to ſtarpu nodoklu departaments peepraſija pilſehtas waldei zik dſehreenu pahrdotawu ta eſot nodomajuſi atlaut atwehrt nahkoſchâ gadâ pilſehtâ. Schahda rihziba iſſlauſas pawiſam komiſka. Ja jau nodoklu departaments war ignoret paſchwaldibu lehmumus, tad kahda gan tam majadſiba greeſtees pee tâm wehl ar weenu waj otru jautajumu? Pihſehtas dome ſawâ pehdejâ ſehdê nolehma eeſneegt pret dep-tu ſuhdſibu. —ſch—

Mehginajis iſwarot ſawu mahſu.

(„Pehdejâ Brihdî" telefonograma.)

Jelgawâ, 4. ſeptembrî. Sch. g. 4. maijâ 25 g. w. jelgawneeks K. Tauperts aiſgahjis uſ Wiktorijas eelu 17 pee ſawas pamchtes, bet mahjâs atradueſees tikai winas 14 g. w. meita Hermine. Tauperts maſgadigo pus mahſu uſaizinajis ſekot uſ meſchu pehz behrſineem. S[illegible]nu apgaitâ [illegible]as uſmahzees Herminei ar nekihtreem preekſchlikumeem, bet garamgahjeji uſdſirduſchi palihgâ ſauzeenus un wainigo aiſturejuſchi. Par iſwaroſchanas mehginajumu Jelgawas apgabalteeſas krnod. ſchodeen Tauvertu ſodija ar 6 mehneſcheem areſtâ.

Lopkopibas pahrraugu ſagatawoſchana.

Latwijas lauksaimneezibas zentralbeedribas lopkopibas ſkolâ wehl war uſnemt perſonas, ſahkot ar 6-kl. pamatſkolas iſglihtibu. Mahzibu ſahkums 1. oktobrî Rigâ, Baſnizas eelâ 4a.

Eeluhgums uſ Tolſtoja ſwehtkeem Maſkawâ

Sakarâ ar preekſchâ ſtahwoſcheem L. Tolſtoja 100 g. dſimſchanas ſwehtkeem kurus Maſkawâ grib ſwinet ar leelu greſnibu, ſwehtku komiteja eeluhguſi uſ ſwehtkeem ari mairakus muhſus mahkſlas un literaturas darbineekus, starp teem ari univerſitates rektoru prof. M. Sihli, dſejneeku A. Raini un rakſtineeku Andreju Upiti. —rs.

Autobuſs ſabrauzis

Autobuſs Nr. 576 uſ Gertrudes eelas pret namu Nr. 90 ſabrauzis kahdu Markanu Fedorowu, dſihw. Avotu eelâ 20, dſ. 9. Fedorowam eelwainota labâ roka un winſch nogahdats 1. pilſ. ſlimnizâ.

Iſſkalots ſlihkonis.

Aſaros juhras krastâ pret waſarnizu Kahpu eelâ Nr. 59, iſſkalots noſlihkuſchais ſweſneeks Richards Egle, kurſch 41. augustâ iſbrauza juhrâ uſ ſweju no Lapuzeema un gahja wehtras dehl bojâ. Richards Egle ir 25 g. w. un ta lihkis iſdots peederigeem apglabaſchanai.

jam Hartſchenkowam, no L. Maſkawas eelas

Sahdſibas un blehdibas.

Wakar Sc[illegible]a Atlais, no Stabu eelas 16, dſ. 3, eedewis ſawam ſtrahdneekam Prokofi-135, iſmainit Ls 10 ſihkâ naudâ. H. ar naudu kâ gahjis tâ wairs neatgreeſees. Winſch naudu peeſawinajees un nodſehris. H. aiſturets un pret winu eewadita iſſina ſaukſchanai pee atbildibas par peeſawinaſchanos.

— Pehdejâ laikâ atkal parahdijuſchees Rigâ ſagli, kuru ſpezialitate ir garderobes telpâs un dſihwoklu preekſchnamos ſagt wirsdrehbes. Iſnemot wirsdrehbes minetee kramplauſchi zitu neko neſog ari tad, kad wineem buhtu iſdewiba. Wakar Linai Nirazowſki, Skolas eelâ 39, dſ. 13, noſagti 2 mehteli un tajâ paſchâ laikâ Sannai Hafner, Baſnizas eelâ 35, dſ. 28, no dſihwokla preekſchnama 2 mehteli Ls 140 wehrtibâ. Pehdejâs dſihwoklî loundari eekluwuſchi pa logu.

Nahkoſchâ gada budſchets

Wakar ministru kabinets ſkatija zauri budſcheta projektu nahkoſcham gadam wiſpahrejos wilzeenos. Kahrtejais eenehmumu budſchets paredſets uſ 159-295 milj. lati pret 160.160-000 latu tekoſchâ gadâ, bet ahrkahrtejee eenehmumi paredſe.i uſ 1,25 milj. latu pret 3,9 milj. latu tekoſchâ gadâ. Ahrkahrtejo eenehmumu poſtenus rada ſemkopibas minar 1,2 milj. latu un fin. min. ar 0,1 milj. latu. Eenehmuma budſcheta kopſuma tahdâ kahrtâ iſtaiſa 160,6 milj. latu pret 164,1 milj. latu tek. gadâ. Walſts iſdewumu budſchets projektâ ſaſtahdas no 110,5 milj. latu kahrtejo iſdewumu un 50,1 milj. latu ahrkahr.ejo iſdewumu. No ahrkahrtejeem iſdewumeem galwenos poſtenus rada atkal fin. miniſtrija ar 21 milj. latu un ſatiſkſmes miniſtrija ar 20,3 milj. latu.

Kâ papildinajums pee budſcheta walſts ahrejâ aiſnehmuma iſleetoſchanas projekts par 21,5 milj. latu, no kureem walſts Semes banka ſanem 5,5 milj. latu, Hipoteku banka — 7 milj., ſemkopibas miniſtrija upju un uhdenszeku reguleſchanai — 3 milj. latu un ſatiſkſmes miniſtrija Rigas-Ehrgļu- Domopoles-Reſeknes dſelſszeļa buhwei 6 milj. latu.

Budſcheta projektus iſdalija reſoru waditajeem atſauksmei un ſihkakai ſadaliſchanai.

Ari ſpekulanti laujas

Melnâs birſchaz ſpekulântu aprindâs wakar iſzehlees nedſirdets ſkandals. Wakru un L. Sirgu eelas ſtuhri, pret birſchas ſchtabu Reinera kafejnizu eelag widû, kahda tumſchaka weikala dehl ſanahkuſchi naidâ wairaki melnâs birſchas [illegible]xroni, kuri eeſahkot mehtajuſchees ar „ſtipreem" lamu wahrdeem un drihſi ween ſakluſuſchi matos. Darbâ laiſti ſpeeki un pudeles. Ar tortem daſcheem zihnaz dalibneekeem aiſſmehretas azis un notraipiti uſwalki. Starp kauſchkeem bijuſchi kahds Karlis Podneeks, no Skolas eelas 27, Alfreds Peterſons, no Marijas eelas 106, Johans Radezkis, no Ganu eelas 1, un Arturs Baumanz, no Darba eelas 1. Polizijai, kura eeradueſees zihnas weetâ, iſdewees minetos aiſturet, bet pahrejeem kauſchkeem iſdewees laikâ noſuſt. Pret mineteem ſaſtahdits protokols ſauſchanai pee atbildibas par huliganismu atklahtâ weetâ un ſabeedriſla meera trauzeſchanu.

Wakar deenas laikâ zaur wakeju logu ſagki eekahpuſchi Weras Perniz dſihwoklî, Elizabetes eelâ 77, dſ. 10, un noſaguſchi daſchadas mantas un uſwalku par 294 ls.

Karlim Schtraufam, Saru eelâ 65, dſ 1, no neaiſſlehgta dſihwokla iſſagts brauninſch, kurſch glabajees pa ſwahrku kabatâ, wehrtibâ 26 ls.

Boriſam Meijerſonam, Ehrgļu eelâ 16, dſ. 3, noſagts diwritenis, kuru winſch atſtahjis Skahrnu eelâ pee nama Nr. 21, par laiku kamehr pats eegahjis minetâ namâ. Diwritena wehrtiba 210 ls.

Magdalenas Borowſki gakas tirgotawâ, Majſkawas eelâ 12, kahds laundaris noſadſis gabalu ſpeka. Tâs paſchas deenas pehzpuſdeenâ kahds laundariſ pa otram lahgam eeradees Borowſkas weikalâ un gribejis noſagt leelaku gabalu ſpeka. B. to pamanijuſi, ſpeki winam atnehmuſi, bet paſchu ſagli nodewuſi polizijâ. Saglis ir kahds no polizijas meklets par agrak iſdariteem noſeegumeem Adolfs Budeneeks, kurſch ſaſtahwejis Jelgawâ ſem polizijas uſraudſibas, bet no tureenes iſbehdſis. Winſch ari atſinees, ka pirmo reiſi noſadſis ſpeki B. weikalâ, kuru pahrdewis un par daburto naudu nopirzis degwihnu, bet ſakuſtam naudas wairs neſpahzis, kadehl winſch gribejis noſagt ſpeki pa otram lahgam.

Wakar nakti kahda ſagku banda eelauſuſees Liſetes Legſdiņ dſihwoklî, L. Lahtſchu eelâ 3, dſ. 57, un tai mahjâs neeſot noſaguſchi daſchadas mantas un ſkaidrâ naudâ ls 600 un 25 rbl. zara laika ſelta naudas, bet aiſpagahjuſcho nakti ſagli atlauſuſchi Gerſona Sandes dſihwoklî, Brihwibas eelâ 125 dſ. 16, un tam mahjâs neeſot noſaguſchi wehrtſleetas, weku un drebbes par ls 3000.

Wakar Matrjonas dſihwoklî, L. Maſkawas eelâ 50, dſ. 20, eeradees tâs paſina Leopolds Seltinſch un iſkrahpis winai kungu diwriteni „Rapid" firmas. Ls 210 wehrtibâ, ar kuru noſudis.

Latwijas 19 aprinku gehrboni

Likums par aprinku paſchwaldibu noſaka, ka katrai aprinka waldei wajadſigs ſaws gehrbonis. Eeſchleetu miniſtrija uſaizinajuſi aprinka waldes iſſtrahdat gehrbonu projektus, atſihmejot ſinamus ſimbolus pehz legendam un ziteem notikumeem. Tagad eeſuhtiti ſchahdi aprinku gehrbonu projekti. Iluſtes aprinka gehrbonis ſaſtahw no 2 dalam: augſchejâ, pee eeſkſchejâ rinka Latwijas walſts ſimb. — ſaule; kalni apauguſchi ar eglitem, ſagrautas ehkas, drupas, aka un tahlak redſama ſkaiſta dſihwojamâ ehka, apakſchejâ dalâ wairogs ar ſtiliſeteem aprinka inizialeem „J. A.", ahrpus wairoga katrâ puſê 3 rudſu wahrpas. **Walmeeras** aprinka gehrboni iſſtrahdâ mahkſlineeks R. Kaſparſons; apakſchejâ ſtuhrî 3 meeſchu wahrpas, wirs tâm ſentiſchu oſols, ſahrts un ſtiliſeta ſaule. **Tukuma** aprinka gehrbonim wairogs, kura widû 5 eglites. Apkahrt wairogam aprinka waldes uſraksts. **Leepajas** aprinka gehrboni iſſtrahdajis techn. W. Stahls. Pehz ſchi projekta aprinka gehrbont apakſchâ uſnemti tagadejee Leepajas un Grobinas pilſehtu gehrboni, pahri teem pazelas leepa, kuras kronis atrodas ſtarp ſudrabotu un ſilu lauku, pahri ſaules aſtarojums, bet apakſchâ wiſeem 4 laukeem oſolu lapu wainags un ſem gehrbona apakſchâ lenta nazionalâs krahſâs. **Jelgawas** aprinka gehrbons iſſtrahdats konkurſa zelâ, pahrſtrahdajot Strekawina godalgoto projektu, papildinot to ar mahkſlin. Zelmina projektu. Projektâ pirmâ weetâ ſtahw ſeme, wahrpas un oſola wainags, tad nahk ſudraba upe — Leelupe, kura tek zaur aprinki, ſokâ redſams ruhpneezibas ehkas — keegelniziba. **Ludſas** apr. gehrbona projektu iſſtrahdajis aprinka waldes lozeklis J. Soikans. Wairogs eeſlehgts oſollapu puswainagâ, zaurwihtis nazionalâm lentam. Wairoga widû Ludſas ſenatnes pils ſihmejums, pahr kuru uſlehzoſcha ſaule. Sem pils, uſ pils kalna ugunskruſts. Uſ wairoga augſchejeem ſtuhreem uſſihmeti 2 linu ſaiſchki, bet wirs wairoga kruſteniſki eeweetots ſeedoſchs lins un nogatawojuſees lina galwina. **Bauſkas** apr. gehrbona projektu iſſtrahdajis aprinka waldes preekſchſehdetajs R. Kuikulits. Wairogs, pamatkrahſâs horizontali dalîts 2 dalâs (12:8) apakſchâ ſalſch, augſchâ ſudraba. Pahri wairogam pa widu eet ſelta kweeſchu wahrpa, kurai jaſimbolizê Bauſkas aprinka kweeſchu bagatibai. Pahri ſalam laukumam — Semgales lihdſenumam tek ſudrabota ſtraume. Leelupe, Muſas un Memeles upes. Sudraba nodalijumâ wairoga labajâ ſtuhrî, Bauſkas pilſehtas gehrbons. **Walkas** apr.: wapenî uſ nazionalâ karoga fona pazelta brunineeka roka ar ſobenu. Apkahrt rokai 3 ſwaigſnes. Gehrbona ſimbols perſonifizê gatawibu zihnitees un aiſſtahwet taiſnibu un teeſibas. Wehſturiſkee notikumi un Seemeklatwijas zihnas ir noſtahdijuſchi Walkas aprinki walſts un kulturas ſagrupoſtena lomâ. **Jaunlatgales** aprinka gehrbona projektu ſihmejis apr. preekſchneeka palihgs J. Deſchna: Wioletâ fonâ ſpihlu orkls (ragainis) ar trim linu ſeedineem. **Reſeknes** apr.: ſeltaſelta wahrpas — juniti, iſplehſtâm wahrpinam uſ augſchu, un ſudraba dſiju kamolu wahrpinu ſtarpâ. **Jekabpils** apr.: Staburaga attehls, kurſch daudſinats wairak gadu ſimtenus. Projektu apr. waldê naw iſſtrahdajuſi, tikai iſteikuſi ſawu wehleſchanos redſet heraldiſkâs komit. notei

KAPITOL

Marijas ielâ № 2.

Latwijas kronika.

Jautra amerik. komedija 3 dalâs.

Foks schurnals jaunakee pasaules notikumi.

Wirs programas: „Kapitol-schurnals, kursch sanemts ar gaisa pastu: Kellogaa-Briana un Stresemana akta parakstischana.

Premjera! Jaunakais kreewu-wahzu „Deruffa" grahwejs!

Behgschana no elles

Kino-romans, aisr. peedz. 12 dalâs fischets pilns dsiła dramatisma. Stila bagats, spilgts **Georgija Agasarowa** uswedums. Galw. lomâs: iszilus ekrana spehki: skaistule grafeene

Agnese Esterhasi, Pauls Heidemans, Lui Ralf un Schan Murat.

Elle — katorga uz Welna salas, mozoschs darbs bez schehlastibas swelmojoschâ tropu saulê, sem launu fargu neschehligeem siteeneem. Behgschana no schis elles — rotała ar nahwi, bihstamakee peedsihw. uz sauszemes un juhras, ar efektigu katastrofas finalu un sazelschanos raktuwês, zihna, kas noteek par teesibam dsihwot, mihlet un tikt mihletam.

AOI Kokku eelâ Nr. 10.

Premjera! No pirmdeenas, 3. septembra. Premjera!

Neuswaramais.

Tahlrunis Nr. 22409.

Senfazionela peedsihwojumu filma 10 zehleenos.
Galwenâs lomâs:

Lutschiano Albertini, Hilda Rosch, Wiwian Gibson, Hermans Picha.

Skaisti rewiju usnehmumi. Spihdoscha eekahrta. Leelisti Hamburgas, winas apkahrtnes un romantiskâs Saksijas Schweizes usnehmumi.

Wisi automatiski. Joks 3 zehleenos. Latwijas kronika. Fox-schurnals jaun. notik.

Sagatawoschonâ: E. A. Dupont's **„MOULIN ROUGE"** ar Olgu Tschechowu galwenâ lomâ. — Filma, par kuru runâ wisa pasaule.

Sahkums: swehtdeenâs plkst 4, darbdeenâs plkst. 6. Eeeja sahkot no 70 sant.

Weikalu un kantoru telpas

isnomâ jaunbuhwê pee Marijas eelas tilta (pretî Prefekt.) Tuwakas sinas A. Rubsit un T. Fogela kantorî, Leelâ Smilschu eelâ Nr 24.

Dabûjams visur.

Pasaulslavenie preparati **„PALMOLIVE"** tualetes ziepes un bärzdskuvjamais krems tûbâs.

Dsihwokli

Dsihwokli no 2—3 istabam waj 2 nemebeletas istabas zentrâ waj Pahrdaugawâ pee labas satiksmes meklê. Of. sch. awis. kant. sem Nr. 1732.

Mebl. istaba isdod, Marijas eelâ 9, dz. 18.

Mebletu istabu 1 leelu waj 2 masas, labi mebeletas, ar teesibu leetot talkruni, ar wannu, Skolas-Basnizas-Lahtschplehscha eelu raj. meklê kungs. Wehlams buhtu atsew. eeeja. Peedahwajumus luhdz nodot sch. aw. kant. sem Nr. 313.

Mebl. istaba isdod. skolneekam. War dabut leet. klaw. Walguma eelâ 15-17, dz. 17.

Kiosks pahrdodams uz isdew. noteik. Adrese sanem. schis aw. kant.

Kino „Astorija"

Elizabetes eelâ Nr. 63.

Jauna grandiosa dubultprograma.

Tom-Miks sesonas grahwejs

Premjera! 1928.-1929. Pirmo reis Rigâ!

„Melnâs upes gultnê"

Senfazionels triku kino-romans 10 dak., kurâ attehlott peedsihwojumi un apburoscha romantika. — Galwenâs lomâs publikas mihlulis

Tom-Miks, Doroti Dwen un Mak-Donald.

Bez tam:

„Sem dschesbenda skaņam"

Jautrs un pikants farss uz scholaiku leelpilsehtas dsihwes 9 dalâs.
Galwenâ lomâ:

Kolin Moor.

Uz klatuwes jauns daschada rakst diwertism. 1. Latw. humoristi — Ripsis un Pipsis. 2. Kreewu kupl. — Smirnows. 3. Latw. dseed. — Leepin. 4. Akrob. kautschuka atts — Jasiro. 5. Ekscentrisks steps — Gneedowskaja un Kolins.

Swehtdeen, 9. septembrî, pulkst. 2.30 deenâ

„Hipodromâ"

Karla Wihtolina 40 gadu sporta darbibas laukâ

Leelas jubilejas sazihkstes

Motorbraukschanâ, weeglatletikâ, ritenbraukschanâ un zitos sporta weidos.

Raketu motozikletu brauzeens

Peedalas Latwijas iszilus sportisti

Zenas no Ls 1—3

Mebeļu pirceju ievēribai!

Tiek dotas uz nomaksu līdz 15 mēnešiem. neieskaitot procentes

P. ALPERA veikalos

Tālr. 31997 Kr. Barona ielā 50
28251 Terbatas ielā 40 Ģertrudes ielas st.

Sevišķi lielā izvēlē ēdam-, guļamistabas iekārtas, polster mebeles, kā zāles garnituru, turku un panel divani, kā ari kušetes; ozola un bērza skapji, kumodes, gultas. galdi, krēsli, etažeri un citas mebeles, kuras izgatavotas no vissausakā izlasita materiala tieši no pašu darbnīcas un noliktavas

Visi pasūtījumi tiek izpildīti akurāti un noteikti

Dzerat Th. Riegerta **Vitaminu kakao** jo viņš piedod spēku.

Pieprasiet visur vislabāko franču **puderi**

„Un Air de Paris" Dorin, Paris sekošās krāsās: **Rachel I. II., naturel,** rozā un baltā

Priekšstāvis: **L. Veilers** Rigā, Tālr. 20624. Pasta kaste 568.

Daschadi

Wijoles stundas sekmigi pasneedz peeaugusch. un behrneem Brihwibas eelâ Nr. 33, dz. 20.

Iglihtots kungs peenem pahrraksstit uz jawas raksstammaschinas garakus raksstus wanzu wai kreewu walodâ. Ofertes sch. aw. k. em Nr. 1731.

Students pasneedz stundas spez. ķimijâ un botanikâ, kâ ari zitos widusskolas preekschmetos. Peeteikties Brihwibas eelâ 28, dz. 30.

Paregoju pagahtni, tagadni un nahkotni pēc rokas linijam Pareizi nosaku personas raksturu. Peenem ikd. no 12—7 L. Maskawas eelâ 43, dz. 23

Swaigu peenu vehrt katrâ wairumâ, noteikta ismaksa. Maskawas eelâ 80. Peena weikalâ.

„VICI" IECIENĪTAIS APAVU KRĒMS

Dailes Teatris

Treschd., 5. sept., pl. pus 8 w. **„Schweiks dsihwo sweiks"**

Ceturtd., 6. sept., p. pus 8 w. pirmo reisi **„Don Karlos"**

Peekt., 7. sept., p. pus 8 w. **„Schweiks dsihwo sweiks"**

Nazionalais Teatrs

Kases tahkr.: 2-2-4-0-5.

Treschd., 5. sept., pl. pus 8 w. **„Rigas ragana"** studenteem un skoln. pusz.

Ceturtd., 6. sept., pl. pus 8 w. tautas izrahdê **„Sasa"**

Peekt., 7. sept., pl. pus 8 w. pirmizrahde Bela Schenes komedija **„Mihlas rotaļa"** Abonenteem der. 2. bilete.

Kara Buhwneezibas Pahrwaldes Techniskâ daļa

izsludina uz 12. septembri 1928 g. plkst. 10

jauktu izsoli

1) Uz Silupes kasarmes pahrbuhwes darbu nobeigschanu par sumu Ls 30.199,61 un

2) Uz sirgu staļļa izbuhwes darbu nobeigschanu Silupê par sumu Ls 3 041,65.

Apmeklêt ar likumigo sihmognodewu pasinojumi par peedalischanos mutiskâ izsolê un rakstisti peedawajumi slenatâs aplokšnês ar uzrakstu 1) „Uz Silupes kasarmes pahrbuhwes darbu nobeigschanas izsoli" un 2) „Uz Silupes sirgu staļļa izbuhwes darbu nobeigschanas izsoli" eesneedzami Kara Buhwneezibas pahrwaldes techniskai daļai war izsoles deenâ izsoles komisijai līdz 1928. g. 12. septembrim plkst. 10

Izsoles dalibneekeem līdz izsoles sahkumam jaeesneedz pahrwaldei eepreekscheja droschiba uz 1. p. mineteem darbeem Ls 3 000.— un 2. p. Ls 300.—.

Droschiba tiks peenemta: a) naudâ, b) walsts waj walsts garantetos wehrtepapiros, c) Latwijas Bankas garantijas Ar izsoles, technikeem un linguma noteikumeem, darba maksas apreķinēm un sihmejumeem war eepasihtees Kara Buhwneezibas pahrwaldes techniskâ daļâ Zitadelê 24 katru darbdeenu no plkst 9—15 (sestdeenâs no plkst. 9—13) un tant paschâ laikâ Daugawpils buhwju grupas kanzelejâ Daugawpils zeetoksnî L. 4846.

Pasta un telegrafa departamenta galwenâ darbniza

izsludina rakstisku izsoli 19. septembrî sch. g. uz:

Sposchi wilkto dzelsi..... 5000 klgr.
Aizbihdneem ..... 12 gab.

Izsole notiks min. dat., plkst 10, P. T. D. materialu eezahdes un inwentara nodaļâ, Aspasijas bulw. 15.

Izsoles dalibneekeem eemaksajama drošch. nauda 10% apmērâ no peedawajuma kopsumas.

Izsoles un technisko noteik. sanem. darbn. komerzdaļâ, Wizemes schosejâ 19, darbdeenâs no plkst. 10—12 un no 12.30—14. L 4812

Dseedaschanas stundas pasneedz **W. W. Schetochins-Alwaresis** operdseedatajs (italeeschu skola). Rewales eelâ Nr. 35, dz 44, no plkstien 4—8 wakarâ

Ahrsti

Dr. Ed. Gudsche Rigâ, Merķeļa eelâ 10 spezial. ahdas-, puhschla un weneriskâs slimibâs peenem atkal ikdeenas ukai Rigâ no 10—12 un 6—7

Atjaunoju sawu praksi 10. septembri Dr. A. Berg Tirgonu eelâ 7.

Dr. Jul us Gutman azu ahrsts. Peenem no 4—7, izņemot swehtku deenas.

Auglu kotus ahbeles, bumbeeri, kirschi, pluhmes. jahnogas, upenes, stikenes, awenes, sēmenu stahdus, gresnuma kokus un kruhmus, roses, seemzeeschu pukes

Peedahwâ

Karla muischas Pomologiskâ dahrsa koku audsetawas

Tahlrunis Karli Nr. 8. Pasta adrese: Zehsim, „Pomoldahrsis" Zenu rahditais uz peeprasijumu teek dsi maksas peesuhtits.

L. J. S. walodu kursi

Waldemara eelâ Nr. 1. (Pilsētas 2. widusskolâ)

Darbibas 9. gadu ussahks sch. g. 15. septembrî. **Latinu** (1. mahz. gadâ sagatawo uz Universitati), **angļu, wahzu, franču, latwju** un **kreewu** walodu jahzejs un turpinataju grupas klausit. peenem un sneedz tuwakas sinas no plkst 4—7 wakarâ

Malwine Wegner-Grinbergs usšahks sawas **dseedaschanas stundas** oktobra sahkumâ.

Peteikschanâs ikdeenas Waldemara eelâ 33, dz. 16, tahlr. 2-8-2-7-3 un Tautas konserwatorijâ.

Dselszeļu wirswaldes materialu apgahde izsludina **rakstiskas izsoles**

12. sept. 1928. g. uz antimonu leetnos 5000 kg.
20. sept. 1928. g. uz wara brahķi un wadeem, pēc paraksta

un **rakstisk. sazemsibas**

8. sept. 1928 g. uz sahbakeem, luhbas apschuboteem ar ahdu — 628 pahr
17. sept. 1928. g. uz naftu, motoru — 25000 kg

Dselszeļu wirswaldes materialu apgahde izsludina **rakstisku izsoli**

17. septembrî 1928. g. uz alwu leetnos — 5000 kg. uz zwinu leetnos — 30000 kg.

un **rakstisk. sazemsibu**

19. septembrî 1928. g. uz skahbekli — 8000 kb. m.

Izsoku un sazemsibu sahkums plkst. 11 no rihta. Dalibneekeem jaeemaksâ 5 proc. droschibas naudas no peedawajumu wehrtibas Tuwakas sinas Dselszeļu wirswaldê, Gogoļa eelâ 3, ist. 103 L 4773

Manicure 60 sant. Dzirnawu eelâ Nr. 61, dz. 9

Rigas pilsehtas amatneeku skolâ un technikumâ

wehl usņem skolenus

ķimijas, tekstil. galdneezibas, mahkslas un drehbneezibas nodaļâs.

Peeteikties Gaisma eelâ 3 darbdeenâs no plkst. 17—19 L. 4826.

Usdewumu izpildischanu usņemos **Polijâ un Tschekoslowakijâ.** Izbrauzu schis nedēļas beigās. Runajams no 5—7 „Pehdejâ Brihdî" kantorî.

Tālr. 27055 **F.T.D. FOXTROTTDIELE** Tālr. 27055

Ikvakarus **kabarē un deja** piedaloties

D. Dorian | All Melder
O. Dolskaja | Duet Maximof

Rembates 2. pak. pamatskolai, Rigas aprinkî (zaur Leelwahrdi), **wajadzigs skolotajs (wihreetis)** ar pilnas pamatskolas skolotaja teesibam, starp zitu — dabas sinibu, dseedaschanas, ritmingroschanas, religijas-etikas un rokdarbu stundu pasneedzejs.

Kandidatu izraudzischana no skolas padomes notik. sch. g. 12. septembrî plkst 10 — bet peenemschana no pagasta padomes tai paschâ deenâ plkst. 14.

Luhgumi ar dokumenteem eesneedzami pagasta waldei līdz 11. septembrim. Pagasta walde.

Uz nomaksu eerihko **elektrisko apgaismoschanu** katrâ apmehrâ elektrotechniks **M. Lukstinsch** Terbatas eelâ 47, tahlr. 3-1-1-9-4.

Gaujas sanatorija behrneem (pee Ropaschcem) ar 100 weetam. Patlaban san. 90 behrni. Sanatorija darbojees kà seemu, tà wasaru pastahwiga sanat. dsihwojoschà ahrsta wadibâ un usraudsibâ.

Ekszentrisku deju duets — Kolini — Foxtrott Dielê.

Behrnu un weesu grupa gada swehtkos Gaujas sanatorijâ. Ar (X) apsihmeta sanat. ahrsts Dr. Silin ikdse.

Wergu laiku atleekas?

Lehdurgas pag. bijuscho muischneeku pili nojauzot, kuru tagad pahrbuhwê tautas namâ, israktas zilweku skeletu atleekas — winu wezumu war rehkinat ap simts gadu. Skeletu atleekas atrastas bijuschàs pils milsigajos pagrabos, kuri krustam schkehrsam kà sarescheits labirints aisnem wisu pils apakschu. Pils ir ap 200 gadus weza, un schajà laikà wairakas reises pahrbuhweta. Ehka no ahreenes neisskatas nekahda warenà, bet buhwes konstrukzija ir ahrkahrtigi solida. Pagrabu greestus isweido milsigu apmehru balki — zits pee zita saweltti un pagraba telpas tà isoletas no ahreenes, ka pat stiprako kleegschanu nedsird tahlak par winu akmens seenam. Wezu lauschu stahsti sin wehstit, ka wergu laikos schajos pagrabos sladsiti un spihdsinati latwju semneeki, kuri bijuschi „noseeguschees" pret muischu.

Muischas pils weenà stuhrî atrodas noslehgta telpa ar neleelu luhku grihdâ, kura sawukahrt notwed neleelâs pagrabu telpâs — scheit glabajusees muischneeku nauda un wehrtsleetas. —ts.

Jaunpeebalgas fabeedriskà dsihwe.

Jaunpeebalgas dseedaschanas beedriba sarihkoja 19. augustâ leelu teatra israhdi, uswedot Annas Brizgaderes lugu „Leelais loms".

Teatris bij pulzinajis daudz apmekletaju, gan no apkahrtejeem pagasteem. Kà lugas reschisors bija usaizinats Rigas Dailes teatra akteers **E. Matschs**, kas tehloja lugâ galweno lomu. Peedalijàs ari Seltmata dramatisko kursu absolwente **A. Jauntirane** un ziti Jaunpeebalgas labakee spehli.

Dora Schwihkul

Leetojeet wairak augu ellu, ta lehta un weseliga!

Zik zilwekeem gruhti karot pret eeradumu, to wislabaki peerahda muhsu konserwatiwais usskats pret augu eklam. Loti daudsi zilweki ne tikai kà negrib eklâ gatawotus ehdeenus ehst, bet pat redset ne. Un ne tikai tapehz, ka teem ekla negarschotu, daudsi nemaj naw ekla garschojuschi, bet weenigi aiz eedomam, ka ià negarschos, to neehd un negribt ehst.

Bet augu eklas satur loti daudz labas un derigas weelas. Winas mums schogad, kur pahrdsihwojam tik asu, smagu saimneezisku krisi, pat loti nepeezeeschamas, jo tàs ir wislehtakee tauki.

Eklas der ne tikai salbaribai, bet tàs loti labi war leetot ari zepschanai. Pankuhkam, kartupeleem, maisei un pihrageem eklas der un garscho loti labi. Maisei, peemehram, eklas wajaga tikai pus tik daudz, zik sweesta, un maise buhs irdenaka, garschigaka un tik ahtri nesazeetès ari, kà sweestà un taukos zeptà maise.

Bez tam augu eklas sewischki weseligas, jo winas ne tikai kà teek leetotas ehschanai, bet gan wehl ari stipri peeleetotas medizinâ. Jatà, tad kadehl gan mums jagaida un janowed organisms lihdz fabrukumam — slimibai. Tad tatschu daudz prahtigaki leetot ellu jau pirms tam un organisms nesaslims nemaz.

Daudzi eedomajuschees, ka eklâ, luhk, neesot witaminu, sweestà to daudz wairak. Atkal nepareiss usskats. Sinatne peerahda, ka witaminus rada augu, ne dsihwneeku walsts. Eksperimentalee, ķimikee pehtijumi par sweestu, peemehram, apleezina sekoscho faktu: gowju sweests satur daudz witaminus tikai wasaras mehneschos, kad lopus baro ar swaigu sahli, pukotu seenu. Sweests loti bagats witamineem maijâ, junijâ, julijâ, augustâ, septembrî. Ja gowim seemâ dod eklas rauschus, tad sweestâ atkal atrodam witaminus.

Kapehz tad nu mums teescham wajadzigi tee witamini, kuri isgahjuschi zauri gows kermenim? Tatschu daudz isdewigaki witaminus nemt teeschi no pukem, nekà zaur neapetitigo gows wehdera gahjuschàm pukem un seedeem. Bez tam wehl augu eklas mums dos daudz zitas nepeezeeschamàs weelas, un winas sewischki bagata kalorijam. Augu eklas loti labas pawadones mums ja gribam teeschi no gakas baribas pahreet uz augu.

Dr. Hanischs bez tam peeraksta eklam loti leelas dzeedneezibas spehjas. Par augu eklam Dr. Hanischs izteizàs tà: olīwu ekla, kuru gatawo no olīwu koku augleem, sewischki weseliga. Ilgaku laiku leetojot bagatigâ mehrâ olīwu eklu, pee ehdeeneem, tà dzeedê reimatismu un daschadus dzeedzeru un plauschu eekaisumus.

Arachida ekla, jeb semes reeksti ekla teek gatawota no semes reeksteem. Semes reeksti ari muhsu meschos aug leelâ wairumâ. Sewischki daudz to Kursemes meschos ap Kandawu, Skrundu, Talsteem, Stendi u. t. t. Semes reeksteem loti usbruhk mescha zuhkas; tàs, rokotees pakal semes reeksteem, isrok meschos leelas, dsiłas bedres. Semes reeksteu eklas, pehz Dr. Hanischa, loti derot pret it wiseem eekschejàs dabas trauzejumeem: pret kunga sahpem, slimàm, trauzetàm neerem, bet it sewischki seeweschu slimibàs tàs nepeezeeschamas un slimneezes ahtrâ laikâ zajuht leelu atweeglojumu, pat sahpju masinaschanos. Semes reeksteu ekla bez tam loti garschiga. Katra sakne un augs, sataisits semes reeksteu eklâ, eeguhs leelisku, apetitigu smarschu un garschu.

Nemot wisu sazito wehrâ, mums gan sestes reeksteem wajadzetu peegreest lelaku wehribuun nekaut apehst scho dahrgo, labdarigo produktu mescha zuhkam.

Warbuht semes reeksteus war kultiwet dahrsos? Waj par teem nederetu dahrsneekeem painteresetees, sewischki uniwersitates botanisksm dahrsam wajadzetu scho augu nemt sawâ aizgahdibâ. Ne masak deriga un weseliga ari pasihstamâ saulpuku ekla. Un waj pati saulpuke jeb saulgreese naw weena no daikakàm, skaistakàm un, ja drihkstu teikt, pat gudrakàm pukem. Teeschi apbrihnojama ir saulpuku mihla pret sauli — wisu dsihwibas awotu. Augu deenu lehni un kluši greeschas saulgreese pakal saulei un augu deenu winas maigàs, dzeltenàs seedu aztinas weras saulê. Weras un neatdzeras saules dzihwinoschus starus, saules kwehloschus skuhpstus. Zik saulgreesitei witaminu, zik daudz saules spontanas energijas. Bet mehs waj ar reebunu nogreeschamees no saulpuku eklas, kura nemta no seltdzeltenà seedu nektara, bet ar baudu teesajam sweestu, kuru witaminus resnà apatiskà raibala eenehmuši sawâ beswiedigâ kermeni. Saulpuku ekla loti labi der tahdàm personam, kuras loti ahtri un weegli saukstejas. Un it sewischki saulgreeschu ekla der deguna un kakla slimneekeem.

Tàpat ari zitâs, masak pasihstamàs augu eklas der weselibas usturescharà, slimibu dzeedschanâ. Eklas tikai labi jasagatawo. Kà eklas illeeto un sagatawo, rakstiju grahmatâ: „Kà un kas jaehd, lai nodroschinatu weselibu." Dora Schwihkul.

Atkal konflikts „Troika" koku sahgetawâ

„Troika" koku sahgetawâ, Olgas eelâ, planku neseji atkal eesneeguschi sahgetawas ihpaschneekeem prasibas algu paaugstinaschanâ. Pamatalgas prasa paaugstinat par 30 proz., bet garantetu algu — par 100 proz. (lihdzschinejo 3 ls weetâ — 6 ls). Planku neseji wehl strahdâ, bet ja prasibas nepildischot, tad usjahkschot streiku schodeen. Kà starpneeki usaizinati arodbeedribu zentralbiroja pahrstahwji un darba inspektors Jaurens. Tee wakar eeraduschees uz weetas un eewadijuschi sarunas ar darba dewejeem. Pehdejee apnehmuschees algas paaugstinat par 5—6 proz., t. i., maksat tahdas pat algas, kà zitâs koku sahgetawâs. Paredzams, ka ar to konflikts tiks likwidets. Pretejâ gadijumâ, reisâ ar planku nesejeem buhs jaatstahj darbs ari pahrejeem strahdneekeem, kuri nekahdas prasibas neusstahda. Ms.

Nepelnits sods.

Redakzijâ eenahkuschi wairaki sinojumi par nekahrtigu telefona makšas peedzihschanu. Schinis deenàs bez eepreekscheja pasinojuma atkal noslehgts telefons abonentam E. K. Telefona kantorî winam paskaidrots, ka pasinojums issuhtits zaur pastu. Kaut gan E. K. to naw sanehmis, winam tomehr jamaksajot sods par laikâ nenokahrtoto rehkinu.

Agrak pasinojumus abonenteem issuhtija eerakstitâs aplokšnês, bet sahkot ar 1. apr. tos nosuhta kà weenkahrschas wehstules. Wehstules tomehr daschreiz nosuhd un abonenteem tadehl jazeesch. Lai abonenti neweetâ nezeestu, waj newaretu atjaunot agrako kahrtibu un pasinojumus peesuhtit pret parakstu?

Inwalidu saweenibas waldes lozeklu teesaschanàs

Sawâ laikâ inwalidu saweenibas waldes lozekli ar rewisijas komisiju sanahza asâ konfliktâ. Rewisijas komisija nodewa teesai saweenibas kaseeri Augustu Grau'u par 1800 ls peesawinaschanos. Pehz tam Graus eesuhdseja meerteesâ rewisijas komisijas preekschsehdetaju Robertu Buku par naudas isspeeschanu. Scho leetu skatija zauri wakar 2. eez. meerteesnesis. Leetas apstahkli schahdi: kaseers Graus greesees pee rewisijas komisijas lozekla Lisuma, lai tas naudas isschkehrdeschanas leetu likwidejot. Par to dabuschot 100 ls. L. preekschlikumu noraidijis. Graus sawâ suhdzibâ paskaidro, ka winsch eegahjis krogâ ar rewisijas komisijas preekschsehdetaju Buku. Kad bijuschi schwunkâ, Buks teizis, lai tas 100 latus dodot winam, tad leetu isbeigschot. Graus eedewis Bukam apsihmetus 30 ls, „à conto", bet par to tuhlin sinojis kriminalpolizijai. Pee Buka ari atrasta apsihmetà nauda. Teesâ noskaidrojàs, ka nauda dota uz algas rehkina.

Naw eeradees suhdzetajs Graus un ta leezineeks Feldmanis. Leetu isteesaja un Buku attaisnoja. Ms.

Brahli teesajas wekseku dehl.

Stanislaws Bihlmans eesuhdzejis teesâ sawu brahli Kasimiru par to, ka tas diwas reises no wina peedzenot wekseku. Leetu skatija zauri wakar 2. eez. meerteesnesis. Apsuhdzetais stahsta, ka wina brahlis gribejis atwehrt usnehmumu, bet nebijis naudas. Greesees pee wina, lai paschirejot wekseku, tad naudu dabuschot. Gribejis brahlim palihdzet, bet sinadams, ka winsch blehdigs, baidijees wekseku schiret. Tomehr to darijis. Bijusi nelaba sajuhta un parakstot wekseku, roka stipri trihzejusi, tà kà paraksts bijis nesalasams. Brahlis teizis, ka wekseku saplehsis, bet wehlak israhdijees, ka tee laisti apgrozibâ. Pehz kahda laika atkal brahlis Stanislaws eeradees pee wina un luhdzis lai wehl paschirejot wekseli. Schoreiz atteizees to darit. Tad Stanislaws teizis, ka dabuschot samaksat ari jau parakstitos wekseku. Un tà ari winsch tos ispirzis. Kà kihlu no brahka panehmis schujmaschinu. Zeetuschais stahsta zitadi. Kasimirs pesaņinajees maschinu un wekseku peedzinis diwas reises. Meerteesnesis atsina, ka leeta ir swariga un to nodewa ismekleschanas teesnesim. Ms.

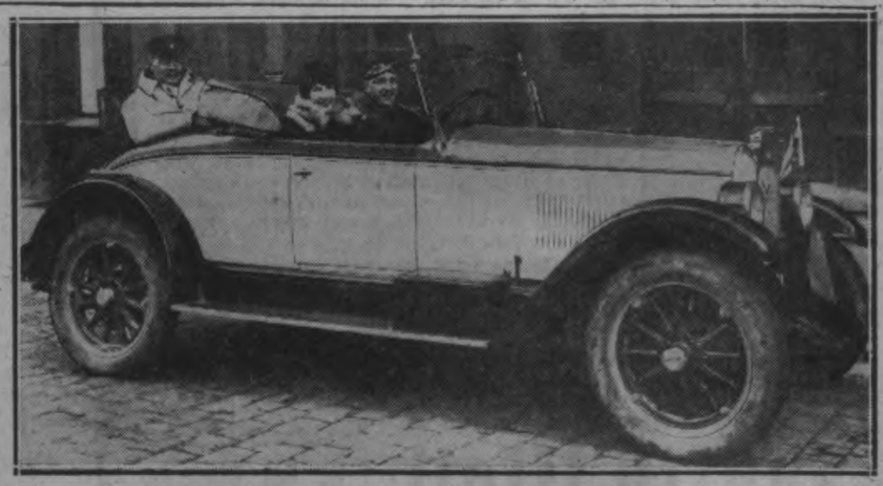

E. Romans (pee stuhres), blakus Taube ikdse, aiz winas Taube kgs — pirms aizbraukschanas Eiropas zelojumâ 1/27 no rihta pee „Pehdejâ Brihdî" redakzijas.

Sports

Jauns Latwijas rekords ritenbraukschanâ.

Latwijas meistarsazihkstes aismotora braukschanâ uz 15 klm. distanzi, kuru turpinajums notika wakar Latwijas meistara nosaukuma par 1928. gadu eeguwa wezais preekschkara olimpeetis A. Apsits (Mars) ar wedoju motoziklistu Fr. Wagulenu, pee kam tika usstahdits jaums Latwijas rekords labojot rekordu par 25 sekundem. Sasneegtais laiks 17 min. 18 sekundes.

Eksternas weeglatletikas sazihkstes.

Armijas sporta kluba Krustpils nodala sarihko 9. septembrî plkst. 14 Krustpils muischâ sawâ laukumâ atklahtas weeglatletikas sazihkstes ar schahdu programu:

60, 400 un 1500 mtr. skrehjeeni 4×100 mtr. stafetes skrehjeens, augstlekschana neeeskreenotees, tahlekschana neeeskreenotees, diska meschana un schkehpa meschana.

Dalibneeku peeteikschana zaur sporta organizacijam rakstiski lihdz sch. g. 6. septembrim A. S. K. Krustpils nodalas waldei Krustpilî, Latgales artilerijas pulka 1. baterijâ. Peeteikto dalibneeku nestarteschanas gadijumâ peeteizejai organizacijai jamaksâ soda nauda Ls 0,50 no numura un dalibneeka.

Jauns pasaules rekords skreeschanâ.

Walstu weglatletikas sazihkstês Franzija—Wahzija, wahzu stafetes komanda 4×100 mtr. skrehjeenâ Jonata, Kortsa, Hobena un Kerniga sastahwâ usstahdija jaunu pasaules rekordu — 40,8 sek. Tajâs paschâs sazihkstês 400 mtr. skrehjeenâ Bichners usstahdija jaunu Wahzijas rekordu — 47,8 sek.

Seeweeschu „maratona" peldejums.

52 seeweetes starteja Kanadâ 3. „maratona" peldeschanâ. Distanze bija 10 juhdzes (16.09 klm.) Starp dalibneezem bija Lamanscha kanala pahrpeldetaja Gderle, Korso u. z. Sazihkstê uzwareja 20 g. w. Etele Hertle, kura distanzi nobeidza 5 st. 35 min. Gderle peenahza tikai 6.

Latw. Laukſ. Z-has Technikas nodalas 2. un 3. sept. sarihkoto spridzinaschanas kursu dalibneeki Gaujenes Brihwsemneekos.

Schodeen LSB—Unions.

Latwijas sporta beedriba nodibinajusi zekojoschu kausu futbolâ, kuru izsihna speziali organisetâ turnirâ. Schogad kausa izsihnâ bez dibinatajas sawas futbola komandas peeteikuschas Unions, Jaunekku Kristiga Saweenibas Armijas sporta klubs.

Tahdâ kahrtâ schajâ turnirâ nems dalibu tikai 4 minetàs komandas un sazihkstes tajâ nosihmetas schahdâ kahrtibâ: Schodeen, 5. septembrî, plkst. 17.30, sazentisees LSB — Unions (teesnesis Redlichs); rihit, 6. septembrî, plkst. 17.30. JKS (P. Kreizbergs); 7. septembrî, plkst. 17. 30 sastapsees abu eepreekschejo spehlu saudetaji dehl 3. un 4 wetas (K. Aschmans) un swehtdeen, 9. septembrî, plkst. 10 finalâ sastapsees pirmo diwu sazihkschu uzwaretaji (T. Behrsinsch).

Wisas sazihkstes noritès Latwijas sporta beedribas laukumâ, Waldemara eelâ 65-67.

Apsitz ar Wagulenu usstahda jaunu Latwijas rekordu.

Latwijas ritenbraukschanas meistarsazihkstês „Mars" stadionâ ritenbrauzejs Andrejs Apsits usstahdijis jaunu Latwijas rekordu 15 klm. ritenbraukschanâ aiz motora — 15 min. 18,6 sek. Apsiti weda muhsu labakais motozikliists Waguleng uz „D" maschinas.

Agrakais rekords — 15 min. 48 sek. peederesa R. Pluhmem, kuru weda motozikliists Mikelsons uz „D" maschinas.

„Kruschok" sazihkschu turpinajums — schowakar.

Schodeen plkst. 18 „Mars" trekâ, Widzemes schosejâ 24, sporta beedribas „Kruschok" ritenbraukschanas sazihkschu turpinajums, kurâ ari eetilps aismotora braukschana 10 klm. distanzê. Aismotora braukschanâ startèz pasihstamee ritenbrauzeji Apsits, Lihzits, Ustinsch un Sawitschs. Primoz divus wedis motozikliists Wagulens un otrus Rudzitz.

SSS schacha turnirs sahkas schodeen.

Schodeen Tautas namâ, Terbatas eelâ 64, sahkas SSS Rigas zentra nodalas schachisku turnirs, kursch ilgs wairak kà mehnesi. Schis turnirs ir pehz skaita 15., kuru izsved SSS schachisti sawâ organizazijâ.

SSS schacha sekzija lihdz schim darbojusees wisai rosigi un noturejusi ari wairakas sazihkstes ar ahrsemju schacha spehletajeem. Schahdos turniros SSS schachisti daudz ko mahzijuscheeš un atsihmejama Rigas meistara Krastina uzwara pawasari pahr Kreewijas maestro Leiwenfischu.

Schoreiz turnirâ nems dalibu schahdi SSS schachisti: J. Krastinsch, A. Lischmanis, A. Luhks, R. Muischneeks, K. Pusarewskis, J. Sprogis, A. Bernschteins, E. Ernschteins, J. Gailis, J. Kampe, R. Gailitis un M. Izraelsons.

Jauna boksa swaigsne — Godfri.

Detroitâ notika boksa sazihkste, kuru gaidija ar milsigu interesi, starp negeri-milsi Godfri un Belgijas meistaru Pjeru Tscharlsu. No sazihkstes gaitas bija redzams, ka Godfri ir ahrkahrtigi spehzigs un spehjigs bokseris un ka winu war usskatit pagaidam par weenigo, kas wareetu peeweitt pasaules meistaru Tenneju. Ar sawu pretineeku Godfri tika loti weegli galâ un jau otrâ gahjeenâ to uzwarja ar „knock-out".

Atbildigais redaktors: Pawils Rosits.
Izdewejs: Akziju Sabeedriba „Brihdis".
Eespiests Akc. Sab. „Riti" spiestuwê, Rigâ, Dzirnawu eelâ Nr. 57.